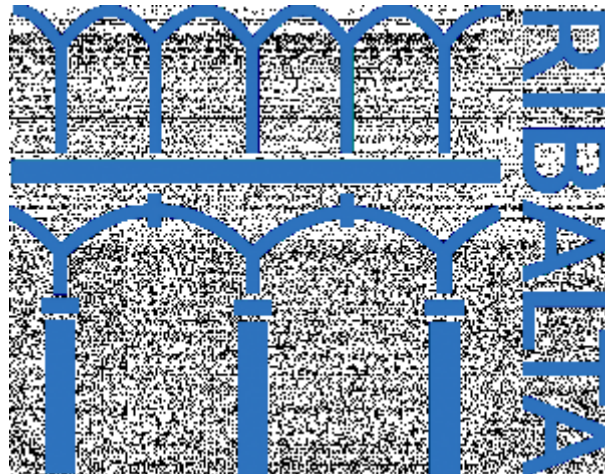

DEPARTAMENT DE LLATÍ

**PROPOSTA PEDAGÒGICA
CURS 2025-2026**

Index

- PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL DEPARTAMENT DE LLATÍ.....6
- 1. INTRODUCCIÓ6
- 1.1. Justificació de la programació6
- 2. CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA.....7
- 2.1. Elements curriculars per a 4t d'ESO.....7
- 2.1.1. Objectius7
- 2.1.1.1. Objectius generals.....7
- 2.1.1.2. Objectius de l'àrea de llatí8
- 2.1.2. Competències clau.....9
- Competència en comunicació lingüística (CCL).....9
- Competència plurilingüe (CP).....10
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)10
- Competència digital (CD)10
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA).....11
- Competència ciutadana (CC)11
- Competència emprenedora (CE).....11
- Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).....12
- 2.1.2.1 La progressió del perfil competencial en l'etapa d' ESO12
- 2.1.3. Competències específiques.....13
- Competència específica 2.....13
- Competència específica 3.....14
- Competència específica 4.....14
- Competència específica 5.....15
- 2.1.3.1. Connexions de les competències específiques entre si15
- Relacions o connexions amb les altres de matèries de l'etapa16
- Relacions o connexions amb les competències clau.....16
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)21
- 2.1.4. Criteris d'avaluació.....27

Competència específica 2.....	27
Competència específica 3.....	27
Competència específica 4.....	27
Competència específica 5.....	28
2.1.5. Sabers bàsics	29
Bloc 1: aspectes històrics, geogràfics i polítics del món romà i la seua pervivència. (CE 1 i CE 5).....	29
Bloc 2: aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència. (CE 1 i CE 5)	30
Bloc 4: el llatí i el plurilingüisme.....	30
2.1.6. Valoració general del progrés de l'alumnat.....	31
2.1.6.1. Instruments de recollida d'informació.....	31
2.1.6.2. Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa	31
2.1.7. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.....	33
2.1.8. Situacions d'aprenentatge	33
3.1. Elements curriculars per a batxillerat (llatí).....	82
3.1.1. Objectius	82
3.1.1.1. Objectius generals.....	82
3.1.1.2. Objectius de l'àrea de llatí	82
3.1.2. Competències clau	83
Competència en comunicació lingüística (CCL):.....	83
Competència plurilingüe (CP):.....	83
Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM):	83
Competència digital (CD):	84
Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA):.....	84
Competència ciutadana (CC):	85
Competència emprenedora (CE):.....	85
Competència en consciència i expressió culturals (CCEC):.....	85
3.1.2.1. La progressió del perfil competencial en l'etapa del Batxillerat	86
Competència en comunicació lingüística (CCL).....	86
Competència plurilingüe (CP).....	87
Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)	87
Competència digital (CD)	88
Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA).....	88
Competència ciutadana (CC)	89
Competència emprenedora (CE).....	89
Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).....	90
3.1.3. Competències específiques en Llatí Competència específica 1.....	91
Competència específica 2	92

Competència específica 3	92
Competència específica 4	93
Competència específica 5	94
3.1.3.1 Esquematzació de les competències específiques	95
3.1.4. Criteris d'avaluació.....	95
Competència específica 3	96
Competència específica 4	97
Competència específica 5	97
3.1.5. Nivell 1r de batxillerat	97
3.1.5.1. Sabers bàsics.....	98
BLOC 1. Sistema de la llengua llatina	98
b) Textos llatins i la seua traducció y producció	98
BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme	98
BLOC 3. La literatura llatina.....	99
BLOC 4. Roma i la seua pervivència i llegat	99
b) Llegat	100
3.1.5.2. Valoració general del progrés de l'alumnat	100
I- Instruments de recollida d'informació.....	101
II- Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa	101
3.1.5.3. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.....	102
3.1.5.4. Situacions d'aprenentatge	102
3.1.6. Nivell 2n de batxillerat.....	174
3.1.6.1. Sabers bàsics.....	174
BLOC 1.Sistema de la llengua llatina	174
b) Textos llatins i la seua traducció i producció	175
BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme	176
BLOC 3. La literatura llatina.....	176
BLOC 4. Roma i la seua pervivència i llegat	177
b) Llegat	177
3.1.6.2. Valoració general del progrés de l'alumnat	177
I- Instruments de recollida d'informació.....	178
II- Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa	178
3.1.6.3. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.....	179
3.1.6.4. Situacions d'aprenentatge	180
3.3. Elements transversals.....	235
3.3.1 Equitat i inclusió	235
3.3.2 Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.	235

Objectius per a l'alumnat	236
Objectius per al professorat	236
Metodologia didàctica.	237
3.3.3 Comunicació audiovisual. TIC.	238
3.3.4 Emprenedoria i creativitat	238
3.3.5 Educació cívica i democràtica.....	239
3.3.6 Consciència ecològica i educació per a la sostenibilitat (ODS)	239
3.3.7 Educació per a la salut	239
3.9. Avaluació de la pràctica docent.....	240

Annexos

1. Activitats extraescolars i complementàries
2. Avaluació de pendents
- 3, criteris de qualificació

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Justificació de la programació

El Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària, en l'article 88, atribueix als departaments didàctics l'organització i desenvolupament de les ensenyances pròpies de les àrees o matèries, i en l'article 90.3 assenyala que és competència d'aquests l'elaboració, abans del començament del curs acadèmic, de la programació didàctica de les ensenyances corresponents a les àrees o matèries integrades en el departament, sota la coordinació i direcció de la direcció d'aquest. Addicionalment, l'article 106 estableix aquells aspectes que, necessàriament, han d'incloure's en les àrees i matèries assignades o integrades en aquest.

L'orde 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica estableix que les programacions didàctiques que elabora el professorat tindran, entre altres, la finalitat de:

- a) Facilitar la pràctica docent.
- b) Assegurar la coherència entre les intencions educatives del professorat i la posada en pràctica en l'aula.
- c) Servir com a instrument de planificació, desenvolupament i avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge.
- d) Oferir el marc de referència més pròxim per a organitzar les mesures d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- e) Proporcionar elements d'anàlisi per a l'avaluació del projecte educatiu, de les concrecions dels currículums i de la mateixa pràctica docent.

Segons aquesta orde en l'elaboració de les programacions didàctiques es tindran en compte les directrius i els criteris emanats de la comissió de coordinació pedagògica i caldrà que incloguin apartats específics que s'han tingut presents a l'elaborar la programació

2. CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

2.1. Elements curriculars per a 4t d'ESO

2.1.1. Objectius

2.1.1.1. Objectius generals

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 217/2022, l'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.
4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.
11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.
12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.
13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.
14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

2.1.1.2. Objectius de l'àrea de llatí

La matèria de Llatí es presenta com una assignatura optativa per a 4t d'ESO que té com a objectiu primordial la comprensió d'aspectes lingüístics i sociopolítics del món actual partint de la pervivència de la llengua i cultura llatines:

1. Conèixer les arrels i l'evolució de la llengua com un instrument que s'adapta a les necessitats dels parlants.
2. Valorar la diversitat lingüística com una mostra de la riquesa cultural dels pobles.
3. Explicar les semblances que entronquen les diferents llengües amb un origen comú i comparar els elements i estructures de les llengües derivades.

4. Conèixer els diferents tipus d'escriptura i, especialment, les característiques de l'escriptura alfabètica, l'origen i la correcta pronunciació de l'abecedari llatí.
5. Identificar i relacionar elements morfològics, sintàctics i lèxics de la llengua llatina per analitzar i traduir textos senzills.
6. Conèixer els procediments de formació del lèxic llatí —en concret, la derivació i la composició— per entendre millor els procediments de formació de paraules a les llengües actuals.
7. Identificar l'etimologia i conèixer el significat de les paraules del lèxic comú de la llengua pròpia i, en especial, del vocabulari culte que forma gran part de la terminologia científica i tècnica actual.
8. Comprendre correctament el significat dels llatinismes i expressions llatines que s'han incorporat directament a la llengua parlada i a la científica, en especial a la del dret.
9. Desenvolupar les capacitats intel·lectuals mitjançant l'anàlisi dels elements de la llengua llatina que, pel seu caràcter flexiu, és prototip d'una llengua d'anàlisi.
10. Millorar la lectura comprensiva i l'expressió oral i escrita mitjançant el coneixement del vocabulari i les estructures gramaticals llatines.

2.1.2. Competències clau

Competències clau que s'han d'adquirir i que es recullen en el Perfil d'eixida són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la citada Recomanació del Consell de la Unió Europea. Aquesta adaptació respon a la necessitat de vincular aquestes competències amb els reptes i desafiaments del segle XXI, amb els principis i fins del sistema educatiu establits en la LOE i amb el context escolar, ja que la Recomanació es refereix a l'aprenentatge permanent que ha de produir-se al llarg de tota la vida, mentre que el Perfil remet a un moment precís i limitat del desenvolupament personal, social i formatiu de l'alumnat: l'etapa de l'ensenyament bàsic.

Amb caràcter general, ha d'entendre's que la consecució de les competències i els objectius previstos en la LOMLOE per a les diferents etapes educatives.

Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i

actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signació per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglés) entranya la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos.

La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodologies, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social.

La competència en tecnologia i enginyeria comprén l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

Competència digital (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes.

Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantenir la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones, dones-atropellant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten a través de la corresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

Competència ciutadana (CC)

La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

Competència emprenedora (CE)

La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar ne-

cessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinancer.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma. Aquesta està vinculada a l'adquisició i al desenvolupament de les competències clau recollides en aquest Perfil d'eixida, i que són les següents:

2.1.2.1 La progressió del perfil competencial en l'etapa d' ESO

Quant a la dimensió aplicada de les competències clau, s'ha definit per a cadascuna d'elles un conjunt de descriptors operatius, partint dels diferents marcs europeus de referència existents.

Els descriptors operatius de les competències clau constitueixen, juntament amb els objectius de l'etapa, el marc referencial a partir del qual es concreten les competències específiques de cada àrea, àmbit o matèria. Aquesta vinculació entre descriptors operatius i competències específiques propicia que de l'avaluació d'aquestes últimes pugui llegir-se el grau d'adquisició de les competències clau definides en el Perfil d'eixida i, per tant, la consecució de les competències i objectius previstos per a l'etapa.

Atés que les competències s'adquireixen necessàriament de manera seqüencial i progressiva, s'inclouen també en el Perfil els descriptors operatius que orienten sobre el nivell d'acompliment esperat en completar l'Educació Primària, afavorint i explicitant així la continuïtat, la coherència i la cohesió entre les dues etapes que componen l'ensenyament obligatori.

2.1.3. Competències específiques.

Competència específica 1.

Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat.

Amb aquesta competència específica es pretén que l'alumnat valore de manera crítica i constructiva la contribució de la civilització llatina com a punt de partida de la identitat europea, i que perceba el llegat de la cultura romana com a eix d'unió dels pobles europeus de diferent origen; es promou així la capacitat de valorar la diversitat cultural com una riquesa heretada del nostre passat clàssic comú i la necessitat de promoure la convivència ciutadana. Així mateix, afavoreix el desenvolupament de l'esperit i anàlisi crítica, ja que, per a realitzar aqueixa reflexió i comparació entre el present i el passat, s'activen estratègies d'aprenentatge que potencien la comunicació i el respecte, a més d'una introspecció que ajuda a discernir aquells aspectes del món romà que beneficien la nostra societat d'aquells que han sigut superats i no tenen cabuda als nostres dies; per a això, és convenient no jutjar el passat amb els ulls del present.

Aquesta competència capacita l'alumnat per a l'elaboració de judicis i opinions personals justificades sobre aspectes socials o polítics i proporciona arguments per a debatre amb responsabilitat davant les diferències d'una societat globalitzada.

Competència específica 2.

Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.

Amb aquesta competència específica s'intenta que l'alumnat relacione les llengües que utilitza i coneix amb la llengua llatina, per mitjà de l'anàlisi lingüística que les caracteritza. L'estudi etimològic bàsic, la presència de llatinismes en les llengües que coneix i la constatació dels mecanismes de composició i derivació, permeten a l'alumnat entendre la llengua pròpia com una evolució diacrònica de la llengua llatina.

El coneixement de l'origen i evolució de l'alfabet llatí afavoreix la comprensió de la importància d'aquest instrument com a font d'evolució cultural enfront d'altres tipus d'alfabets (sil·làbics, ideogràfics).

L'alumnat, a través de l'anàlisi del lèxic de les llengües que utilitza, reconeix la base llatina fonamental a partir de la qual construeix el seu discurs, per la qual cosa l'estudi de la llengua d'origen resulta enriquidor per al coneixement de la pròpia llengua. Es constaten, així mateix, expressions directament llatines d'ús habitual i també especialitzat, conegudes com a llatinismes. Finalment l'estudi morfològic dels procediments de composició i derivació reforça els vincles descoberts en els nivells anteriors i millora la comprensió i ús de les llengües que utilitza l'alumnat.

Competència específica 3.

Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat.

A més de les empremtes llatines que l'alumnat pot conèixer en l'estudi d'aspectes relacionats amb història, arqueologia, filosofia i art, el major llegat del món romà és la seua llengua i els seus textos. La llengua llatina és la base de totes les llengües romàniques i d'una bona part d'altres llengües del nostre entorn; la literatura llatina és, juntament amb la grega, el model en el qual s'inspiren moltes de les obres de la literatura occidental.

Partint dels textos, l'alumnat s'iniciarà en el coneixement de la llengua llatina i explorarà tots els elements formals que la constitueixen. S'hi utilitzaran textos originals i adaptats de dificultat gradual als quals l'alumnat s'aproximarà amb diverses estratègies de comprensió: comparació en paral·lel de les semblances i diferències dels diferents trets lingüístics en les llengües d'ús de l'alumnat.

L'ús de la llengua llatina escrita i oral ajudarà al fet que l'alumnat consolide un coneixement actiu i justificat de la llengua llatina, d'acord amb la línia que defineix el Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECR).

Competència específica 4.

Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.

Dins de les estratègies de desenvolupament de les competències lingüístiques del Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües (MECR) es troba la comunicació, finalitat fonamental en l'aprenentatge d'una llengua. L'alumnat utilitzarà així, de manera activa, tots els elements que hi ha anat descobrint a partir de la comprensió i interpretació, la qual cosa suposarà una major consolidació dels coneixements adquirits amb l'ajuda d'imatges, preguntes guiades i guions de conversa.

El desenvolupament d'aquesta competència està relacionat de manera molt estreta amb la interpretació i comprensió dels textos, ja que l'una i l'altra es complementen a l'hora d'aconseguir la finalitat de la comunicació; així s'entendrà la llengua com un sistema viu. La pràctica comunicativa de la llengua permetrà no sols assolir un major nivell de competència lingüística, sinó també aprofundir en el coneixement de la llengua, la cultura i la civilització romanes, tot contextualitzant adequadament les estratègies d'aprenentatge.

Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Mitjançant l'adquisició i desenvolupament d'aquesta competència, l'alumnat pren consciència de la importància de la preservació, conservació i respecte del patrimoni romà, tant material com immaterial.

Aquesta competència incentiva el compromís per l'entorn patrimonial i en potencia la participació activa per a la defensa i cura.

Alhora, reconèixer i identificar la contribució material i immaterial de la cultura llatina ajuda a comprendre i relacionar aspectes de la nostra societat que tenen el seu origen en l'època romana, a més d'entendre el nostre present i prendre'l com a referència per a poder cercar solucions en moments d'adversitat com per exemple: les migracions, els drets humans o els conflictes bèl·lics.

L'alumnat pot accedir a aqueixos elements patrimonials en museus, jaciments arqueològics o excavacions, i també fer ús de les eines digitals actuals, perquè en tots dos casos pot dur a terme un exercici d'anàlisi i reflexió per a entendre el seu entorn històric i patrimonial d'una manera crítica i concreta.

2.1.3.1. Connexions de les competències específiques entre si (amb les competències d'altres matèries i amb les competències clau)

Relacions o connexions amb les altres CE de la matèria.

Les competències específiques de Llatí 4t ESO se centren en l'adquisició de les competències lingüístiques bàsiques de la llengua llatina i en l'estudi crític i la valoració del llegat romà des de diferents punts de vista (arqueològic, artístic, social). Totes elles estan interrelacionades, ja que l'aprenentatge d'una llengua requereix les aportacions culturals del món en el qual s'hi realitza.

Resulta evident que les CE1 i CE5 presenten una relació més estreta entre si, ja que ofereixen dades rellevants sobre de la presència i influència de Roma al llarg de la història en els diversos camps d'estudi i en l'actualitat, tant a nivell autonòmic, com nacional o europeu.

La CE2 explicita la relació lingüística del Llatí amb les llengües del repertori individual de l'alumnat, i suposa un primer acostament a la important aportació de la llengua llatina a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana i a aquelles altres que estudia l'alumnat. La seua relació amb les CE3 i CE4 és clara, ja que assenyalen de manera inequívoca l'estreta relació entre el Llatí i les llengües que usa i estudia l'alumnat del segle XXI. Les CE3 i CE4 es complementen de manera evident, ja que són dues competències que es necessiten mútuament. La seua relació amb les CE1, CE2 i CE5 és palesa, ja que per mitjà d'aquestes es dona sentit als conceptes i termes específics de la cultura romana i la seua evolució i influència al llarg de la història.

Relacions o connexions amb les altres de matèries de l'etapa

Les competències específiques de Llatí de 4t ESO estan estretament relacionades amb les d'altres matèries lingüístiques que estudia l'alumnat (Llengua Castellana i Literatura; Valencià: Llengua i Literatura; i Llengua/s Estrangera/s), ja que la consecució de la CE2, CE3 i CE4 de Llatí facilitarà l'adquisició de competències similars en les diverses llengües. L'establiment de xarxes de coneixement permetrà a l'alumnat comprovar la relació i importància del Llatí per al millor coneixement i aprenentatge de les altres llengües.

D'altra banda, les C1 i C5 estan relacionades amb algunes de les competències que l'alumnat desenvolupa en matèries com Geografia i Història, o que ha desenvolupat prèviament com en la matèria optativa de Cultura Clàssica.

Relacions o connexions amb les competències clau.

Competències específiques de la matèria que mantenen relacions especialment significatives i rellevants amb les competències clau:

En primer lloc, la CE1 contribueix de manera decisiva a l'adquisició de la CCL, CPSAA, CCEC i a la CC, ja que, a més de posar en relleu la importància del llegat romà a Europa, també incideix en els valors de la ciutadania europea i espanyola. Aquesta competència activa la curiositat, el diàleg argumentat, el treball en equip, la cerca i selecció de les fonts fiables i de les estratègies d'aprenentatge de l'alumnat, fent-lo conscient d'aquesta herència cultural tan present en moltes facetes de la nostra vida i ajudant-lo així a entendre millor el món en el qual viu i la relació amb el passat.

En segon lloc, la CE2 està connectada amb la consecució de la CCL, CMCT, CC i la CP, ja que posa en relació llengües actuals que provenen o s'han vist influenciades en gran manera per la llengua llatina, la qual cosa permet que l'alumnat aprenga relacionant sabers i conceptes que desenvolupa la CPSAA. A més, impulsa el respecte cap a la diversitat lingüística. D'altra banda, el coneixement dels ètims llatins és essencial per a la correcta comprensió dels sabers matemàtics, científics i tecnològics.

En tercer lloc, les CE3 i CE4 desenvolupen de manera clara la CCL, CPSAA i la CP, ja que la comprensió i producció de textos llatins senzills promouen en l'alumnat l'acceptació de l'error com a motor d'aprenentatge, despertant el desig d'aprendre com a expressió de superació i desenvolupament personal.

En quart lloc, la CE5 contribueix a aconseguir les metes plantejades en les competències CCEC, CE, CD, CPSAA, CC, ja que permet a l'alumnat conèixer i valorar les restes materials i immaterials del món romà al nostre país, i especialment a la Comunitat Valenciana, així com analitzar la importància d'aquell passat en determinades expressions artístiques.

Finalment, convé destacar que totes les competències específiques contribueixen, en major o menor mesura, a l'adquisició de la CD, ja que l'ús de webs, aplicacions i informació gràfica i textual de caràcter digital, és clau perquè l'alumnat adquireisca la destresa necessària en el maneig i tractament de la informació de manera veraç i contrastada.

Competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat en finalitzar l'ensenyament bàsic:

Competència en comunicació lingüística (CCL)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de manera oral, escrita, signada o multimodal, amb claredat i adequació als diferents contextos quotidians del seu entorn personal, social i educatiu, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per a intercanviar informació i crear coneixement com per a construir vincles personals.	CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.
CCL2. Comprén, interpreta i valora textos orals, escrits, signats o multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu, amb acompanyament puntual, per a participar activament en contextos quotidians i per a construir coneixement	CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.

Competència en comunicació lingüística (CCL)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CCL3. Localitza, selecciona i contrasta, amb el degut acompanyament, informació senzilla procedent de dues o més fonts, avaluant la seua fiabilitat i utilitat en funció dels objectius de lectura, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.
CCL4. Llig obres diverses adequades al seu progrés maduratiu, seleccionant aquelles que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; reconeix el patrimoni literari com a font de gaudi i aprenentatge individual i col·lectiu; i mobilitza la seua experiència personal i lectora per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària a partir de models senzills.	CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.

<p>CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la gestió dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, detectant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.</p>	<p>CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.</p>
---	--

Competència plurilingüe (CP)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
<p>CP1. Usa, almenys, una llengua, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a necessitats comunicatives senzilles i predictibles, de manera adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a situacions i contextos quotidians dels àmbits personal, social i educatiu.</p>	<p>CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.</p>
<p>CP2. A partir de les seues experiències, reconeix la diversitat de perfils lingüístics i experimenta estratègies que, de manera guiada, li permeten realitzar transferències senzilles entre diferents llengües per a comunicar-se en contextos quotidians i ampliar el seu repertori lingüístic individual.</p>	<p>CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.</p>
<p>CP3. Coneix i respecta la diversitat lingüística i cultural present en el seu entorn, reconeixent i comprenent el seu valor com a factor de diàleg, per a millorar la convivència.</p>	<p>CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.</p>

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
STEM1. Utilitza, de manera guiada, alguns mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions conegudes, i selecciona i emprava algunes estratègies per a resoldre problemes reflexionant sobre les solucions obtingudes.	STEM1. Utilitza mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions conegudes, i selecciona i emprava diferents estratègies per a resoldre problemes analitzant críticament les solucions i reformulant el procediment, si fora necessari.
STEM2. Utilitza el pensament científic per a entendre i explicar alguns dels fenòmens que ocorren al seu voltant, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, utilitzant eines i instruments adequats, plantejant-se preguntes i realitzant experiments senzills de forma guiada.	STEM2. Utilitza el pensament científic per a entendre i explicar els fenòmens que ocorren al seu voltant, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, plantejant-se preguntes i comprovant hipòtesis mitjançant l'experimentació i la indagació, utilitzant eines i instruments adequats, apreciànt la importància de la precisió i la veracitat i mostrant una actitud crítica sobre l'abast i les limitacions de la ciència.
STEM3. Realitza, de forma guiada, projectes, dissenyant, fabricant i avaluant diferents prototips o models, adaptant-se davant la incertesa, per a generar en equip un producte creatiu amb un objectiu concret, procurant la participació de tot el grup i resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir.	STEM3. Planteja i desenvolupa projectes dissenyant, fabricant i avaluant diferents prototips o models per a generar o utilitzar productes que donen solució a una necessitat o problema de manera creativa i en equip, procurant la participació de tot el grup, resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir, adaptant-se davant la incertesa i valorant la importància de la sostenibilitat.
STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants d'alguns mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de manera clara i precisa, utilitzant la terminologia científica apropiada, en diferents formats (dibuixos, diagrames, gràfics, símbols...) i aprofitant de manera crítica, ètica i responsable la cultura digital per a compartir i construir nous coneixements.	STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants de processos, raonaments, demostracions, mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de manera clara i precisa i en diferents formats (gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols...), aprofitant de manera crítica la cultura digital i incloent el llenguatge matemàtic-formal amb ètica i responsabilitat, per a compartir i construir nous coneixements.
STEM5. Participa en accions fonamentades científicament per a promoure la salut i preservar el medi ambient i els éssers vius, aplicant principis d'ètica i seguretat i practicant el consum responsable.	STEM5. Emprén accions fonamentades científicament per a promoure la salut física, mental i social, i preservar el medi ambient i els éssers vius; i aplica principis d'ètica i seguretat en la realització de projectes per a transformar el seu entorn pròxim de manera sostenible, valorant el seu impacte global i practicant el consum responsable.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CPSAA1. És conscient de les pròpies emocions, idees i comportaments personals i empra estratègies per a gestionar-les en situacions de tensió o conflicte, adaptant-se als canvis i harmonitzant-los per a aconseguir els seus propis objectius.	CPSAA1. Regula i expressa les seues emocions, enfortint l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la cerca de propòsit i motivació cap a l'aprenentatge, per a gestionar els reptes i canvis i harmonitzar-los amb els seus propis objectius.
CPSAA2. Coneix els riscos més rellevants i els principals actius per a la salut, adopta estils de vida saludables per al seu benestar físic i mental, i detecta i cerca secunde davant situacions violentes o discriminatòries en el procés de construcció del coneixement.	CPSAA2. Comprén els riscos per a la salut relacionats amb factors socials, i consolida estils de vida saludable a nivell físic i mental, reconeix conductes contràries a la convivència i aplica estratègies per a abordar-les.
CPSAA3. Reconeix i respecta les emocions i experiències de les altres persones, participa activament en el treball en grup, assumeix les responsabilitats individuals assignades i empra estratègies cooperatives dirigides a la consecució d'objectius compartits.	CPSAA3. Comprén proactivament les perspectives i les experiències de les altres persones i les incorpora al seu aprenentatge, per a participar en el treball en grup, distribuint i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.
CPSAA4. Reconeix el valor de l'esforç i la dedicació personal per a la millora del seu aprenentatge i adopta postures crítiques en processos de reflexió guiats.	CPSAA4. Realitza autoavaluacions sobre el seu procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per a validar, sustentar i contrastar la informació i per a obtenir conclusions rellevants.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CPSAA5. Planeja objectius a curt termini, utilitza estratègies d'aprenentatge autoregulat i participa en processos d'acte i coavaluació, reconeixent les seues limitacions i sabent buscar ajuda en el procés de construcció del coneixement.	CPSAA5. Planeja objectius a mitjà termini i desenvolupa processos metacognitius de retroalimentació per a aprendre dels seus errors en el procés de construcció del coneixement

Competència digital (CD)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
<p>CD1. Realitza cerques guiades en internet i fa ús d'estratègies senzilles per al tractament digital de la informació (paraules clau, selecció d'informació rellevant, organització de dades...) amb una actitud crítica sobre els continguts obtinguts.</p>	<p>CD1. Realitza cerques en internet atenent criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant els resultats de manera crítica i arxivant-los, per a recuperar-los, referenciar-los i reutilitzar-los, respectant la propietat intel·lectual.</p>
<p>CD2. Crea, integra i reelabora continguts digitals en diferents formats (text, taula, imatge, àudio, vídeo, programa informàtic...) mitjançant l'ús de diferents eines digitals per a expressar idees, sentiments i coneixements, respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor dels continguts que reutilitza.</p>	<p>CD2. Gestiona i utilitza el seu entorn personal digital d'aprenentatge per a construir coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seues necessitats d'aprenentatge permanent.</p>
<p>CD3. Participa en activitats o projectes escolars mitjançant l'ús d'eines o plataformes virtuals per a construir nou coneixement, comunicar-se, treballar cooperativament, i compartir dades i continguts en entorns digitals restringits i supervisats de manera segura, amb una actitud oberta i responsable davant el seu ús.</p>	<p>CD3. Es comunica, participa, col·labora i interactua compartint continguts, dades i informació mitjançant eines o plataformes virtuals, i gestiona de manera responsable les seues accions, presència i visibilitat en la xarxa, per a exercir una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.</p>
<p>CD4. Coneix els riscos i adopta, amb l'orientació del docent, mesures preventives en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i s'inicia en l'adopció d'hàbits d'ús crític, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.</p>	<p>CD4. Identifica riscos i adopta mesures preventives en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i per a prendre consciència de la importància i necessitat de fer un ús crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.</p>
<p>CD5. S'inicia en el desenvolupament de solucions digitals senzilles i sostenibles (reutilització de materials tecnològics, programació informàtica per blocs, robòtica educativa...) per a resoldre problemes concrets o reptes proposats de manera creativa, sol·licitant ajuda en cas necessari.</p>	<p>CD5. Desenvolupa aplicacions informàtiques senzilles i solucions tecnològiques creatives i sostenibles per a resoldre problemes concrets o respondre a reptes proposats, mostrant interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.</p>

Competència ciutadana (CC)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
<p>CC1. Entén els processos històrics i socials més rellevants relatius a la seua pròpia identitat i cultura, reflexiona sobre les normes de convivència, i les aplica de manera constructiva, dialogant i inclusiva en qualsevol con- text.</p>	<p>CC1. Analitza i comprén idees relatives a la dimensió social i ciutadana de la seua pròpia identitat, així com als fets culturals, històrics i normatius que la determinen, demostrant respecte per les normes, empatia, equitat i esperit constructiu en la interacció amb els altres en qualsevol context.</p>
<p>CC2. Participa en activitats comunitàries, en la presa de decisions i en la resolució dels conflictes de forma dialogada i respectuosa amb els procediments democràtics, els principis i valors de la Unió Europea i la Constitució espanyola, els drets humans i de la infància, el valor de la diversitat, i l'assoliment de la igualtat de gènere, la cohesió social i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.</p>	<p>CC2. Analitza i assumeix amb fonament els principis i valors que emanen del procés d'integració europea, la Constitució espanyola i els drets humans i de la infància, participant en activitats comunitàries, com la presa de decisions o la resolució de conflictes, amb actitud democràtica, respecte per la diversitat, i compromís amb la igualtat de gènere, la cohesió social, el desenvolupament sostenible i l'assoliment de la ciutadania mundial.</p>
<p>CC3. Reflexiona i dialoga sobre valors i problemes ètics d'actualitat, comprenent la necessitat de respectar diferents cultures i creences, de cuidar l'entorn, de rebutjar prejudicis i estereotips, i d'oposar-se a qualsevol forma de discriminació o violència.</p>	<p>CC3. Comprén i analitza problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considerant críticament els valors propis i aliens, i desenvolupant judicis propis per a afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa i oposada a qualsevol mena de discriminació o violència.</p>
<p>CC4. Comprén les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'en- torn, i s'inicia en l'adopció d'estils de vida sostenibles, per a contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.</p>	

Competència emprenedora (CE)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
<p>CE1. Reconeix necessitats i reptes que afrontar i elabora idees originals, utilitzant destreses creatives i prenent consciència de les conseqüències i efectes que les idees pogueren generar en l'entorn, per a proposar solucions valuoses que responguen a les necessitats detectades.</p>	<p>CE1. Analitza necessitats i oportunitats i afronta reptes amb sentit crític, fent balanç de la seua sostenibilitat, valorant l'impacte que puguen suposar en l'entorn, per a presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles, dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, educatiu i professional.</p>
<p>CE2. Identifica fortaleses i febleses pròpies utilitzant estratègies d'autoconeixement i s'inicia en el coneixement d'elements econòmics i financers bàsics, aplicant-los a situacions i problemes de la vida quotidiana, per a detectar aquells recursos que puguen portar les idees originals i valuoses a l'acció.</p>	<p>CE2. Avalua les fortaleses i febleses pròpies, fent ús d'estratègies d'autoconeixement i autoeficàcia, i comprén els elements fonamentals de l'economia i les finances, aplicant coneixements econòmics i financers a activitats i situacions concretes, utilitzant destreses que afavorisquen el treball col·laboratiu i en equip, per a reunir i optimitzar els recursos necessaris que porten a l'acció una experiència emprenedora que genere valor.</p>
<p>CE3. Crea idees i solucions originals, planifica tasques, coopera amb uns altres en equip, valorant el procés realitzat i el resultat obtingut, per a dur a terme una iniciativa emprenedora, considerant l'experiència com una oportunitat per a aprendre.</p>	<p>CE3. Desenvolupa el procés de creació d'idees i solucions valuoses i pren decisions, de manera raonada, utilitzant estratègies àgils de planificació i gestió, i reflexiona sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per a portar a terme el procés de creació de prototips innovadors i de valor, considerant l'experiència com una oportunitat per a aprendre.</p>

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CCEC1. Reconeix i aprecia els aspectes fonamentals del patrimoni cultural i artístic, comprenent les diferències entre diferents cultures i la necessitat de respectar-les.	CCEC1. Coneix, aprecia críticament i respecta el patrimoni cultural i artístic, implicant-se en la seua conservació i valorant l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística.
CCEC2. Reconeix i s'interessa per les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni, identificant els mitjans i suports, així com els llenguatges i elements tècnics que les caracteritzen.	CCEC2. Gaudeix, reconeix i analitza amb autonomia les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni, distingint els mitjans i suports, així com els llenguatges i elements tècnics que les caracteritzen.
CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions de manera creativa i amb una actitud oberta i inclusiva, emprant diferents llenguatges artístics i culturals, integrant el seu propi cos, interactuant amb l'entorn i desenvolupant les seues capacitats afectives.	CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions per mitjà de produccions culturals i artístiques, integrant el seu propi cos i desenvolupant l'autoestima, la creativitat i el sentit del lloc que ocupa en la societat, amb una actitud empàtica, oberta i col·laborativa.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna..	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CCEC4. Experimenta de manera creativa amb diferents mitjans i suports, i diverses tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores o corporals, per a elaborar propostes artístiques i culturals.	CCEC4. Coneix, selecciona i utilitza amb creativitat diversos mitjans i suports, així com tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores o corporals, per a la creació de productes artístics i culturals, tant de manera individual com col·laborativa, identificant oportunitats de desenvolupament personal, social i laboral, així com d'emprenedoria.

El quadre adjunt mostra l'existència d'una relació especialment significativa i rellevant entre les cinc competències específiques de la matèria de Llatí i algunes competències clau incloses en el perfil d'eixida de l'alumnat en finalitzar l'educació bàsica. En tots els casos, aquesta relació opera en les dues direccions. D'una banda, l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques contribueixen a la consecució de les competències clau amb les quals apareixen estretament vinculades; d'altra banda, aquestes competències clau juguen un paper important en l'adquisició i desenvolupament de les competències específiques.

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1	X			X	X	X		X
CE2	X	X	X	X	X	X		
CE3	X	X		X	X			
CE4	X	X		X	X			
CE5				X	X	X	X	X

2.1.4. Criteris d'avaluació.

Competència específica 1.

- 1.1. Identificar els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina en el seu context històric i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual, establint les semblances i diferències amb ajuda de les fonts clàssiques i actuals.
- 1.2. Reconèixer elements de la mitologia clàssica com a font d'inspiració de manifestacions literàries i artístiques al llarg de la història.
- 1.3. Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.
- 1.4. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.

Competència específica 2.

- 2.1. Identificar i valorar la rellevància de l'alfabet llatí en la formació de les llengües romàniques i la influència en les no romàniques.
- 2.2. Descobrir i sistematitzar la pervivència dels ètims llatins en les llengües romàniques peninsulars, europees i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.
- 2.3. Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat
- 2.4. Inferir el significat d'alguns tecnicismes tot aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.
- 2.5. Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.

Competència específica 3.

- 3.1. Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels coneixements lingüístics de l'alumnat.
- 3.2. Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.
- 3.3. Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació. Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

Competència específica 4.

- 4.1. Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.
- 4.2. Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.
- 4.3. Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.
- 4.4. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

Competència específica 5.

5.1. Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2. Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3. Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4. Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

2.1.5. Sabers bàsics .

Els sabers estan organitzats en quatre blocs:

Aspectes geogràfics, històrics i polítics del món romà i la pervivència. Presenta les coordenades geogràfiques i històriques i el marc sociopolític en el qual es desenvolupa la llengua llatina, el coneixement de què ajuda a comprendre el nostre passat i a tindre una clara consciència de les bases històriques de la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea.

Aspectes patrimonials i culturals del món romà i la pervivència. Se centra en els temes relacionats amb el llegat artístic, cultural i de vida quotidiana que hem heretat i que exerceixen influència en les nostres pròpies manifestacions artístiques i el desenvolupament de la vida diària del segle XXI.

Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics. Aborda de manera sistemàtica els elements bàsics de la llengua llatina, i hi proporciona un primer acostament . La comparació i relació dels elements de la llengua llatina amb els de l'alumnat permetran la consolidació de molts conceptes lingüístics i un ús més conscient i adequat de la pròpia llengua.

El llatí i el plurilingüisme. Planteja la relació de la llengua llatina amb les llengües del repertori de l'alumnat, la influència en el lèxic i en locucions i expressions llatines d'ús freqüent.

Amb la finalitat d'afavorir l'adquisició i desenvolupament de les competències específiques, es recomana un desenvolupament simultani i equilibrat dels quatre blocs, amb una metodologia activa que permeta la utilització escrita i oral de la llengua i afavorisca el ple desenvolupament de les competències lingüístiques establides en el Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües.

Bloc 1: aspectes històrics, geogràfics i polítics del món romà i la seua pervivència. (CE 1 i CE 5)

- Principals aspectes geogràfics, històrics i polítics del món romà relacionats amb la comprensió i impuls de la identitat europea.
- La romanització: Hispània.
- Personatges històrics importants, homes i dones.
- Estratègies i eines per a relacionar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits.
- Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.
- Estratègies d'investigació aplicades a la història i la geografia romanes utilitzant fonts d'informació fiables i les noves tecnologies

Bloc 2: aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència. (CE 1 i CE 5)

- Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat.
- Exemples rellevants de la influència de la mitologia clàssica en manifestacions artístiques i literàries al llarg de la història.
- Principals gèneres literaris, obres, autores i autors llatins: importància i influència en expressions artístiques posteriors.
- Elements i personatges més destacats, tant homes com dones, del patrimoni romà en la Península Ibèrica amb especial atenció als de la Comunitat Valenciana.
- Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana.
- Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.
- Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com a bé social i senyal d'identitat.

Bloc 3: sistema de la llengua llatina. Trets bàsics (CE 2, C 3 i CE 4)

- Tipus de paraules: variables i invariables.
- Declinació: conceptes bàsics. Substantius, pronoms i adjectius
- Conjugació: conceptes bàsics. El verb llatí
- Els casos i els seus usos principals.
- La concordança i l'ordre de paraules.
- L'oració: simples i coordinades.
- Producció de textos senzills en llengua llatina.
- Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.
- Habilitats per a la lectura comprensiva de textos llatins de dificultat gradual.
- Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge.
- Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portafolis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

Bloc 4: el llatí i el plurilingüisme.

- L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat.
- Reconeixement de formants llatins (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de llengua d'ensenyament. Etimologia i llatínismes d'ús freqüent.
- Paral·lelisme entre llengües romanç i no romanç.
- Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.
- Ús de bibliografia i webgrafia (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

2.1.6. Valoració general del progrés de l'alumnat

2.1.6.1. Instruments de recollida d'informació

Cada situació d'aprenentatge té un repte que l'alumnat haurà de realitzar abans de passar a l'altra situació d'aprenentatge. Seran de diferents tipus:

- Presentacions digitals
- Podcast
- Guió gràfic
- etc

Els sabers de cada situació d'aprenentatge dels blocs 1 i 3 seran objecte d'una prova parcial.

Cada situació d'aprenentatge tindrà una prova d'auto-avaluació que tindrà data de realització i presentació.

Al final de les situacions d'aprenentatge de cada avaluació hi haurà una prova única, realitzada en una data determinada i fixada prèviament.

2.1.6.2. Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

Criteri	15%	10%	5%	2'5%	0%	
Repte (a)	Entrega dia establert i plantejament i resolució correctes	No entrega dia establert i plantejament i resolució correctes	Entrega dia establert i plantejament i resolució correctes del tot	No entrega dia establert i plantejament i resolució no són correctes del tot	No entrega dia i	
Prova d'autoavaluació (b)	Realització i entrega dia establert i respostes correctes	La realització i entrega no és el dia establert i respostes correctes	Realització i entrega dia establert i respostes correctes del tot	La realització i entrega no és el dia establert i respostes no són correctes del tot.	No entrega dia i	
Total a+b / 2 =15%						
Criteri	25%	20%	10%	5%	0%	
Prova d'avaluació parcial ©	Respostes correctes	La majoria de respostes són respostes correctes	La meitat respostes correctes	Un quart respostes correctes	Totes les respostes són incorrectes	
Criteri	60%	50%	30%	20%	10%	0%
Prova d'avaluació final (d)	Respostes correctes	La majoria de respostes són respostes correctes	La meitat respostes correctes	Un 25% de respostes correctes	Un 10% de respostes correctes	Totes les respostes són incorrectes
Criteri	15%	25%	60%			

Críteri	15%	10%	5%	2'5%	0%
Total parcial	Mitjana proves (a) i (b) de cada situació d'aprenentatge	Mitjana prova (c) de cada situació d'aprenentatge	Prova avaluació final (d)		
Total avaluació	Suma apartats 15% + 25% + 60% =				

2.1.7. Mesures de resposta educativa per a la inclusió

Fent referència al Decret 104/2018 de 27 de juliol del Consell s'incorporen en cadascuna de les situacions d'aprenentatge una sèrie de recursos i estratègies perquè aquells estudiants que tinguen dificultats en l'adquisició de qualsevol competència específica i/o saber puga aconseguir salvar les dificultats i mancances inicials.

2.1.8. Situacions d'aprenentatge

Situació	Títol: Com es va construir un imperi?	Context:	personal	X	educatiu	social	professional

<p>d'aprenentatge núm. 1 (Llibre text: unitat 1: La llengua llatina (bloc llengua) i unitat 1: Historia de Roma (bloc cultura)</p> <p>1a Avaluació</p>	<p>Descripció / Justificació:</p> <p>Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat podrà reconèixer de manera general el marc geogràfic en el qual es desenvolupen les llengües indoeuropees i el grup itàlic i valorar les circumstàncies que han influït en el naixement i evolució del llatí i la relació del llatí amb les llengües modernes.</p> <p>Identificaran els mecanismes de formació de paraules i les expressions llatines que avui usem, així com els diferents cultismes i vulgarismes provinents del llatí en el lèxic actual.</p> <p>També podrà reconèixer com els sistemes de govern de la Roma clàssica han configurat l'organització política a Europa fins a l'actualitat. També podrà descriure els diferents enfrontaments que es van generar pel control del Mediterrani en l'antiguitat. A més coneixerà les diferents dinasties imperials i com es va desmembrar l'imperi romà. I, finalment, podrà reconèixer en què va consistir el procés de romanització.</p>	<p>Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS:</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre l'origen i la classificació de les llengües i el lèxic.</p> <p>També guarda relació amb les àrees científiques en tractar sobre el lèxic científic i amb àrea de geografia i història; aprenentatges que despertaran la capacitat crítica de l'alumnat i li ajudaran a conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i de les altres persones, així com el patrimoni artístic i cultural.</p>
<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat.</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina en el seu context històric i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual, establint les semblances i diferències amb ajuda de les fonts clàssiques i actuals.</p> <p>1.3. Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.</p> <p>1.4. Elaborar i presentar sabers propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.</p>

	<p><u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.</p> <p><u>Competència específica 5</u> Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.</p>	<p>2.2 Descobrir i sistematitzar la pervivència dels ètims llatins en les llengües romàniques peninsulars, europees i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat.</p> <p>2.4 Inferir el significat d'alguns tecnicismes tot aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.</p> <p>2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.</p> <p>5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.</p> <p>5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.</p> <p>5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.</p> <p>5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Aspectes històrics, geogràfics i polítics del món romà i la seua pervivència.</i> La romanització: Hispània. Estratègies i eines per a relacionar el passat i el present a partir dels sabers adquirits. Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.</p> <p><i>BLOC 2: Aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència..</i> Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels sabers adquirits i de la pròpia experiència</p> <p><i>BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme</i> Reconeixement de formants llatins (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de la llengua d'ensenyament. Etimologia i llatinismes d'ús freqüent. Paral·lelisme entre llengües romanç i no romanç. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual. Ús de bibliografia i webgrafia (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres</p>	

	<p>A partir d'aquesta situació inicial l'alumnat construeix el seu propi aprenentatge, amb l'ajuda del professor amb les fases de processar, abstraure, comprendre i consolidar. Una vegada que han assentat els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació.</p> <p><u>Primer:</u> Què t'uneix a tu amb la resta de la teua classe? Podries expressar en una paraula el que us identifica com a grup? Series capaç de fer-ho en un altre idioma?</p> <p><u>Segon:</u> Atreviu-vos a dissenyar una història animada d'algun esdeveniment crucial de la història de Roma. Elaboreu un guió gràfic que us servirà per a aprendre del nostre passat i comprendre que molts problemes de l'antiguitat es repeteixen en l'actualitat.</p>			<p>https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde/latin/temasL-en-gua/tema1.html</p> <p>https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde/latin/cultura.html</p>	<p>Aquells estudiants que tinguen dificultats per a situar-se geogràficament, se'ls pot ajudar amb les prestacions que proporciona una aplicació com Google Maps i també amb vídeos que treballen els conceptes espacials en associació amb els cronològics.</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb el bloc 2 a l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://mestreacasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500020098921&name=DLE-2341892.pdf)</p>
--	--	--	--	---	--

<p>15% de didàctica</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 3) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (bloc 2) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema1.html) (Apartat del rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 2, 3, 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació del departament)</p>

Situació d'aprenentatge núm. 2 (Llibre text: unitat 2: Parts de la gramàtica (bloc llengua) 1a Avaluació	Títol: Arriben els emojis on l'abecedari no ho aconsegueix?	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>personal</td> <td>☒</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>social</td> <td></td> <td>professional</td> </tr> </table>		personal	☒	educatiu		social		professional
		personal	☒	educatiu		social		professional		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat descobrirà d'on procedeix el nostre abecedari, entendrà la diferència entre entre vocals breus i llargues i podrà comprovar la diferència entre l'accent tònic i gràfic. Aprendreà la diferència del llatí i les llengües romànica en la flexió nominal i finalment s'iniciarà en els mecanismes de la traducció.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre l'abecedari i la flexió nominal; aprenentatges que despertaran la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudaran a valorar la diversitat lingüística com una riquesa, garantint al mateix temps una educació inclusiva i equitativa.									

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació de la vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància</p> <p>llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatínisms, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i es- crits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat. Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>2.1 Identificar i valorar la rellevància de l'alfabet llatí en la formació de les llengües romàniques i la influència en les no romàniques. 2.3 Fer un ús adequat dels llatínisms més comuns en un context adequat. 2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interés per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.</p> <p>3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat. 3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal. 3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació..</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.</i> Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Porta- folis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..</p> <p><i>BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme.</i> L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.</p>	

<p>Organització</p>	<p>Seqüència d'activitats</p> <p>Lectura dels textos en llatí <i>Lingua latina</i> i <i>Schola</i> (pàg. 82 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes obertes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs sobre el tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge, amb l'ajuda del professor com a mediador, al llarg de les següents fases: processar, abstraure, comprendre i consolidar. Una vegada que han assentat els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p><u>A debat per grups:</u> Què va suposar l'abecedari per a la humanitat? La utilització</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>9 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasL-en-gua/tema2.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb la les parts de la gramàtica l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquests vídeos que reforçaran les lectures inicials: (https://youtu.be/tzbViY8XqdY / https://youtu.be/Z4oO1D3eeVI)</p>
----------------------------	---	---	--	--	---

dels emojis és millor que la
utilització del abecedari o
es complementen?

(Apartat didàctica	Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació: https://view.genial.ly/5ba12c02fea9fa5a0f29911a/interactive-content-fonologiaflexionnominalactividades del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 3, 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació del departament)
-----------------------	---

Situació d'aprenentatge núm. 3 (Llibre text: unitat 3: Primera declinació (bloc llengua) 1a Avaluació	Títol: Podria jo entendre un text en llatí?	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>person a l</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>social</td> <td>professional</td> </tr> </table>		person a l	X	educatiu		social	professional
		person a l	X	educatiu		social	professional		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat s'iniciarà en les declinacions, entindrà la diferència entre declinació i conjugació, aprendrà la diferència entre enunciat i paradigma i entre lexema i morfema. Finalment s'iniciarà en la traducció de l'oració simple.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre la flexió nominal i verbal; aprenentatges que despertaran la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudaran a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal i al mateix temps fomentarà la igualtat entre els gèneres.								

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats llengua	Competències específiques	Criteris d'avaluació vinculats
	<p><u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.</p> <p><u>Competència específica 4.</u> Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.</p>	<p>2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat.</p> <p>2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interés per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.</p> <p>3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat.</p> <p>3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.</p> <p>3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació.</p> <p>3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.</p> <p>4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.</p> <p>4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.</p> <p>4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>

BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.

Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estra- tègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portafolis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..

BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme.

L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Roma-nae provinciae</i> i <i>Novem Musae</i> (pàg. 40 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstraure, comprendre i consolidar. Assentat ja els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>Expressions ad hoc:</u> Com els missatges que pots crear en llatí encara són limitats, et proposem que redactes un text en castellà, valencià o en la llengua estrangera que estigues cursant, on inclogues de manera adequada algun dels aforismes llatins que has après fins ara. T'atreveixes?</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>8 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: https://tilde.dia-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/te-masLengua/tema3.html</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb la primera declinació l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació que reforçarà les lectures inicials: https://view.genial.ly/5bcacf3385b4235ba20afb8d/interactive-content-provinciaeromanae)</p>
----------------------------	--	--	---	---	---

Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Proves d'autoavaluació: https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema3/test1.html i

[https://tilde.dialogo-](https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema3/test2.html)

detallada a la programació didàctica del

[tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema3/test2.html](https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema3/test2.html) (Apartat del 15% de la rúbrica

departament)

Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 3, 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 4 (Llibre text: unitat 4: Segona declinació (bloc llengua) i unitat 2: Organització política i social (bloc cultura)) 1a Avaluació	Títol: <i>Ubi es o quo vadis?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>personal</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>social</td> <td></td> <td>professional</td> </tr> </table>		personal	X	educatiu		social		professional
		personal	X	educatiu		social		professional		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, s'iniciarà en el gènere neutre i en la traducció dels valors del verb <i>sum</i> , aprendrà que algunes paraules tenen cas locatiu i entendre la diferència entre els diferents complements de lloc. També identificarà l'organització social, les formes de govern i magistratures polítiques de la Roma clàssica que estan en la base de l'organització dels diferents estats europeus actuals. Finalment entendre la situació de les dones en aqueix context social i polític.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques; també guarda relació amb àrea de geografia i història. Despertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com a l'estudiant a assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte a les altres persones (sense importar el gènere) i al medi, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.									

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatina en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina en el seu context històric i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual, establint les semblances i diferències amb ajuda de les fonts clàssiques i actuals.</p> <p>1.3 Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.</p> <p>1.4. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.</p> <p>2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat.</p> <p>2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.</p>
--	--	--

Competència específica 3.

Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 4.

Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat.

3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.

3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació.

3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.

4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.

4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.

4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.</i> Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Porta- folis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..</p> <p><i>BLOC 2: Aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència..</i></p> <p>Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència</p>				
<p>Organització d'activitats</p>	<p>BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme. L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.</p> <p>Seqüenciació</p>	<p>Organització dels espais</p>	<p>Distribució del temps</p>	<p>Recursos i materials</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p>

<p>Lectura dels textos en llatí <i>Do-mus</i> i <i>Humanitas</i> (pàg. 50 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstractaure, comprendre i consolidar. Una vegada que han assentat els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p><u>Romanes eunt domus:</u> És correcta aquesta frase? Visualitza un extracte de La vida de Brian (https://youtu.be/V1-</p>	<p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>9 sessions</p>	<p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dialogo.es/actividades/web_libro_tilde_latin/tema4.html) (https://tilde.dialogo.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura.html)</p>	<p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb la segona declinació i en la societat romana l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació https://view.genial.ly/5bd0636767bb76488cca1b44/interactive-content-domus i d'aquest vídeo d'aquest vídeo https://youtu.be/qBpiFzOwNnM que reforçaran les lectures inicials:</p>
---	---	-------------------	--	---

	<p>LSs8PgWo). Què has averiguat?</p>				
<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de didàctica</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (bloc 2) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema2.html) (Apartat rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 2, 3 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació del departament)</p>				

Situació d'aprenentatge núm. 5 (Llibre text: unitat 5: L'adjectiu (bloc llengua) i unitat 4: Família i matrimoni (bloc cultura) 2ª avaluació	Títol: <i>Viuries còmode a Roma?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professional</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professional
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professional		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació aplicada a l'adjectiu,s' iniciarà en la concordança substantiu-adjectiu , aprendrà els pronoms personals i entendre la diferència entre els pronoms i els adjectius possessius. També aprendrà la forma verbal del futur imperfet. Finalment reflexionarà sobre com era la família romana, amb especial atenció a la figura i poders del <i>pater familias</i> i la situació de la dona. També descobriran els rituals relacionats amb la majoria d'edat dels fills i s'analitzaran les etapes educatives del sistema educatiu romà.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversi- tat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Ajudarà també a que l'alumnat compregui que les dietes més adequades per a la nostra salut poden ser també les més adequades per a la salut del planeta i per a avançar en l'agenda de la sostenibilitat. Finalment fomentarà la igualtat entre els gèneres i l'apoderament de totes les dones.									
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua lla- tines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat. Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.	Criteris d'avaluació vinculats 1.3. Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat. 1.4. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.								

	<p><u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.</p>	<p>2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat. 2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.</p>
	<p><u>Competència específica 3.</u> Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.</p> <p><u>Competència específica 4.</u> Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.</p>	<p>3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat. 3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal. 3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació. 3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses. 4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos. 4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina. 4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina. 4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>

BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.

Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Porta- folis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2: Aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència..

Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat

Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència

BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme.

L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.

Organització	Seqüenciació d'activitats	Organització dels espais	Distribució del temps	Recursos i materials	Mesures de resposta educativa per a la inclusió
	<p>Lectura dels textos en llatí <i>Dies</i> i <i>Convivium</i> (pàg. 60 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstracture, comprendre i consolidar.</p>	<p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>10 sessions</p>	<p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en:</p>	<p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb els adjectius i la societat romana l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació :</p>
	<p>Una vegada que han assentat els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p><u>Convivium romanum:</u></p> <p>Recreareu en grup un <i>convivium</i> romà en el qual presentareu un menú degustació saludable d'inspiració clàssica inventat per vosaltres i a través d'una presentació digital que després exposareu als altres companys.</p>			<p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasL-en-gua/tema5.html https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/cultura.html)</p>	<p>https://view.genial.ly/5be700164bb890530378a9fe/intera-ctive-content-familia i aquest vídeo: https://youtu.be/gVMRUHPb_fmE</p>

<p>del15% de la</p> <p>del</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (bloc 2) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema4.html) (Apartat</p> <p>rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 6 i 7 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4 (Apartat</p> <p>60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
--------------------------------	--

Situació d'aprenentatge núm. 6 (Llibre unitat 6: La tercera declinació (bloc llengua)) 2ª avaluació	Títol: <i>Quin poder té la paraula?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td>professional</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al	professional
		perso n al	X	educatiu		soc i al	professional		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, distingirà els tipus de consonant i els canvis que s'originen en estar en contacte dues consonants, comprendreà per què es produeix l'apofonia vocàlica i consolidarà les normes de concordança substantiu-adjectiu. Finalment aprendrà la forma verbal de l'imperatiu	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Ajudarà també a que l'alumnat compregui que mitjançant la paraula es pot aconseguir canviar el món a millor.								
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC. <u>Competència específica 3.</u> Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA. <u>Competència específica 4.</u> Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.	Criteris d'avaluació vinculats 2.1 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat. 2.2 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional. 3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat. 3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal. 3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació. 3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses. 4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.							

	<p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.</p>	<p>4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.</p> <p>4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.</p> <p>4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
--	---	--

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.</i></p> <p>Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Porta-folis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..</p> <p><i>BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme.</i></p> <p>L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.</p>
-----------------------------	---

<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Cursus honorum</i> i <i>Romana legio</i> (pàg. 72 del llibre) permetrà a través d' una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstraure, comprendre i consolidar. Assentat ja els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>Captatio benevolentiae:</u> Conèixer la tècnica del discurs per a un romà era molt important per a poder consolidar el <i>cursus honorum</i>. Voleu canviar el món amb la paraula? Endavant, trieu un assumpte que us preocupe, penseu en arguments a favor i en contra i exposeu-los als vostres companys mitjançant un discurs.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- gua/tema6.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb la tercera declinació l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: https://view.genial.ly/61e67d0b1f3bb40dc551d58f/pr esent ation-3a- declinacion-latin)</p>
---	--	--	--	--

Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat	Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
	Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Proves d'autoavaluació: https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema6/21.html i https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema6/25.html (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 5 i 7 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 7 (Llibre text: unitat 7: La veu passiva (bloc llengua) i unitat 3: L'exercit i el campament(bloc cultura) 2ª avaluació	Títol: <i>Quins eren els òrgans de govern en la república romana?</i> BLOC LLENGUA TEMA 7: La veu passiva	Context:		personal	X	educatiu		soci al		profession al
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, coneixerà que la paraula <i>res</i> té un significat molt genèric i que unida a diferents adjectius crea paraules com <i>res publica</i> (república, estat) o <i>res rustica</i> (agricultura) entre altres i s'iniciarà en les formes i la oració de la veu passiva. Finalment comprendrà l'organització i l'evolució de l'exèrcit romà i la seua jerarquia, així com la construcció de camps que el pas del temps convertirà en ciutats.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge relacionada amb l'àrees lingüístiques i l'àrea d'història i geografia despertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Ajudarà també a que l'alumnat a ficar en valor els drets i deures de una societat democràtica, valorant i respectant la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells, rebutjant els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatínismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina en el seu context històric i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual, establint les semblances i diferències amb ajuda de les fonts clàssiques i actuals.</p> <p>1.2. Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.</p> <p>1.3. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.</p> <p>2.1 Fer un ús adequat dels llatínismes més comuns en un context adequat.</p> <p>2.2 Valorar la diversitat lingüística i l'interés per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.</p>
--	---	---

Competència específica 3.

Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 4.

Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat.

3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.

3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació.

3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.

4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.

4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.

4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

BLOC 2: Aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència..

Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat. Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència

BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.

Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portafolis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..

BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme.

L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.

Organització

Seqüenciació d'activitats	Organització dels espais	Distribució del temps	Recursos i materials	Mesures de resposta educativa per a la inclusió
Lectura dels textos en llatí <i>Res publica</i> (pàg. 82 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema.	Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats	10 sessions	Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: https://tilde.dialogo-tilde.es/ac-	Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb aquesta unitat d'aprenentatge a l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització

A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstraure, comprendre i consolidar.

Una vegada que han assolit els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:

Guionistes gràfics:

Us atreviu a dissenyar una història animada dels esdeveniments més importants de la república romana? Elaborareu un guió gràfic que us servirà per a aprendre del nostre passat i comprendre que molts problemes de l'antiguitat es repeteixen en l'actualitat.

interactives.

[tilde.es/temasLengua/tema7.html](https://tilde.dialogo-tilde.es/temasLengua/tema7.html)

[tilde.es/actividades/web_li-bro_tilde_latin/cultura.html](https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_li-bro_tilde_latin/cultura.html)

d'aquesta presentació: https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_li-bro_tilde_latin/temasLengua/latin_e/nom.pdf i aquest vídeo: <https://youtu.be/nhZexoAQy5c>

Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'autoavaluació (bloc 2) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_li-bro_tilde_latin/cultura/Tema3.html)(Apartat del 15% de

rúbrica

detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 5 i 6 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 8 (Llibre text: unitat 8: Graus de l'adjectiu (bloc llengua) i unitat 5: Urbanisme i arquitectura(bloc cultura) 3ª avaluació Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Títol: <i>Era important l'oci per a la societat romana?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio n al</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio n al
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio n al		
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà a expressar la intensitat d'una qualitat en diferents graus: positiu, comparatiu i superlatiu i s'iniciarà en el tema de perfecte amb el pretèrit perfet i aprendrà les dues formes de traduir aquest temps verbal. T'ambé s'assabentaran dels diferents tipus d'edificis de la Roma clàssica i les seues funcions de llavors i d'ara. Finalment reconeixeran el valor de l'art romà com a model en la tracció occidental i, especialment, en la Península Ibèrica.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge relacionada amb l'àrees lingüístiques i amb l'àrea de les ciències socials despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Li donarà informació per a valorar una arquitectura sostenible.								
Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.	Criteris d'avaluació vinculats 1.3.Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat. 1.5. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.									

Competència específica 2.

Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.

2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat.

2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.

Competència específica 3.

Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 4.

Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA. Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat.

3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.

3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació.

3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.

4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.

4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.

4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 2: Aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència..</i></p> <p>Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència <i>BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.</i> Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estratègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portal Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..</p>				
<p>Organització</p>	<p>BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme. L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.</p>				
	<p>Seqüència d'activitats</p> <p>Lectura dels textos en llatí <i>Aedificia</i> i <i>Otium</i> (pàg. 92 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstractar, comprendre i consolidar.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web libro tilde llatí n/temas/Lengua/tema8.html</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb els graus de l'adjectiu l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://vimeo.com/6474c8f23a9f5700)</p>

Una vegada que han assentat els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:

Oci o negoci?:
Creus que l'oci i el negoci estan relacionats? Grava un xicotet podcast explicant-ho i passa'l

https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura.html

[1abf_e4f6/interactive-content_grados-del-adjetivo-en-latin\)](https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura.html)

	l'enllaç als teus companys de classe.				
Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de (Apartat	Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (bloc 2) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema5.html)(Apartat rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 9 i 10 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)				

Situació d'aprenentatge núm. 9 (Llibre text: unitat 9: L'oració de relatiu (bloc llengua) i unitat 6: Religió i societat (bloc cultura) 3ª avaluació	Títol: <i>Què diuen els mites de nosaltres?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>person al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soci al</td> <td></td> <td>professional</td> </tr> </table>		person al	X	educatiu		soci al		professional
		person al	X	educatiu		soci al		professional		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà a iniciar-se en l'oració subordinada en concret en la de relatiu i apreciarà la seua similitud amb les construccions de participi de present.; coneixerà també la riquesa de ID, EA, ID i la manera de fer i respondre preguntes. Podran comprendre com els mites romans es funden en part amb els grecs prenent d'aquests moltes característiques i descobriran alguns mites propis de la tradició romana, com el de la fundació mítica de Roma. A més, coneixeran les característiques de la religió romana, així com la seua pervivència en la nostra societat i costums. Un altre aspecte important de la societat romana que descobriran és com mesuraven el temps: el calendari romà que ens van llegar i pel qual ens regim, així com els noms de la majoria dels dies de la setmana, mesos i any.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge relacionada amb l'àrees lingüístiques despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. El formarà en la tolerància cap a altres cultures i religions i l'ajudarà a valorar el patrimoni artístic.									
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Reconéixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.	Criteris d'avaluació vinculats 1.2. Reconéixer elements de la mitologia clàssica com a font d'inspiració de manifestacions literàries i artístiques al llarg de la història. 1.3. Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat. 1.4. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.								

Competència específica 2.

Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.

Competència específica 3.

Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 4.

Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

criteris d'avaluació vinculats

2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat.

2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.

3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat.

3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.

3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació.

3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.

4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.

4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.

4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

Sabers bàsics

BLOC 2: Aspectes culturals i patrimonials del món romà i la seua pervivència..

Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes i el paper en la conformació de la nostra identitat com a societat.
Habilitats i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present, a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència

BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.

Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals.
L'oració simple. Estra- tègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portafolis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc..

BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme.

L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.

Organització	Seqüència d'activitats	Organització dels espais	Distribució del temps	Recursos i materials	Mesures de resposta educativa per a la inclusió
	<p>Lectura dels textos en llatí <i>Religio</i> i <i>Dei deaque</i> (pàg. 102 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstraure, comprendre i consolidar. Una vegada que han assolit els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p>	<p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>10 sessions</p>	<p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dia-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/te-masLengua/tema9.html)</p>	<p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquestes presentacions i vídeos: (https://view.genial.ly/5ea52d5cda73ac0d8bf443de/presentat-ion-participio-presente-en-latin) (https://youtu.be/7Klf93rzLCo) (https://youtu.be/GW_YmpMZ_x0I , https://youtu.be/inG7U1_A8hw) i</p>

Sóc la estàtua d'una divinitat romana, escolta'm':
 Què dirien les estàtues dels déus romans si parlaren? Si tingueren opinió, quina seria? Et convidem a reflexionar sobre la conservació del patrimoni arqueològic concedint la paraula a l'obra que tries..

<https://view.genial.ly/593557188f76b852cc1ae8e1/interactiv-e-content-calendario-romano>

la rúbrica

Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
 Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
 Prova d'autoavaluació (bloc 2) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/Tema6.html)(Apartat del15% de detallada a la programació didàctica del departament)
 Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 8 i 10 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 10 (Llibre text: unitat 10: Pronoms demostratius (bloc llengua) 3ª avaluació	Títol: <i>Per què setembre, octubre, novembre i desembre estan relacionats en els numerals 7,8,9 i 10?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>personal</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soci al</td> <td>profession al</td> </tr> </table>		personal	X	educatiu		soci al	profession al
		personal	X	educatiu		soci al	profession al		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà els principals pronoms i els adverbis relacionats amb ells, diferenciarà el numerals cardinal i ordinals i de la flexió verbal coneixerà el preterit plusquamperfet i futur perfet d'indicatiu. Finalment practicarà els numerals amb l'adquisició dels sabers del calendari romà.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. L'ajudarà a valorar l'herència clàssica.								

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competències específiques

Competència específica 2.

Identificar els trets bàsics i valorar la importància de la llengua llatina en els idiomes que l'alumnat utilitza i estudia, a través de l'aprenentatge de l'alfabet, l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CC.

Competència específica 3.

Traduir, comprendre i interpretar textos llatins orals i escrits de dificultat moderada, utilitzant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Competència específica 4.

Produir enunciats senzills en llengua llatina, orals i escrits, desenvolupant estratègies d'accés al significat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CP, CD, CPSAA.

Criteris d'avaluació vinculats

2.3 Fer un ús adequat dels llatinismes més comuns en un context adequat.

2.5 Valorar la diversitat lingüística i l'interès per l'adquisició d'altres llengües estrangeres com a mitjà d'enriquiment personal i professional.

3.1 Llegir i comprendre textos senzills en llatí (orals i escrits) seguint les normes bàsiques de pronunciació, amb ajuda dels sabers lingüístics de l'alumnat.

3.2 Identificar i analitzar els aspectes gramaticals elementals del llatí en textos de dificultat graduada, comparant-los amb els del repertori lingüístic personal.

3.3 Analitzar la formació i funció de les paraules en l'oració llatina: declinació (substantius, adjectius i pronoms) i conjugació.

3.4 Interpretar i traduir textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

4.1 Crear frases o textos senzills, escrits i orals, en llatí, utilitzant les estructures i el lèxic apresos.

4.2 Aplicar correctament la declinació per a una expressió correcta de la llengua llatina.

4.3 Utilitzar la conjugació verbal per a una expressió adequada de la llengua llatina.

4.4 Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 3. Sistema de la llengua llatina. Trets bàsics.</i> Tipus de paraules: variables i invariables. Declinació: conceptes bàsics. Substantius i adjectius. Els casos i els seus usos principals. L'oració simple. Estra- tègies per a la traducció, comprensió i utilització escrita i oral de frases senzilles en llatí a partir de la comparació de les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portafolis Europeu de les Llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc.. BLOC 4. El llatí i el plurilingüisme. L'alfabet: origen i pronunciació. Pervivència de l'alfabet llatí en les llengües d'ús de l'alumnat. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.</p>				
<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats</p> <p>Lectura del textos en llatí <i>Annus</i> (pàg. 112 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els sabers previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstraure, comprendre i consolidar. Una vegada que han assentat els sabers, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dia-tilde.es/actividades/web libro tilde latin/te-masLengua/tema10.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb pronoms l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://view.geni.al.ly/5be6ebfd4bb8905303789a73/interactive-content-numeros)</p>

Els idus de març:

En els idus de març del l'any 44

a.C. van assassinar a Juli César, quin dia del mes de març seria? si fores un antic romà, quin dia seria el teu natalici? Pensa les respostes i comparteix-les de manera raonada en classe amb els teus companys.

Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 3 i 4) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/repaso/modeloexamen6.pdf) (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 9 i 10 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
--	--

3.1. Elements curriculars per a batxillerat (llatí)

3.1.1. Objectius

3.1.1.1. Objectius generals

El batxillerat contribuirà a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució espanyola així com pels drets humans, que fomenti la coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa.
2. Consolidar una maduresa personal i social que els permeti actuar de forma responsable i autònoma i desenvolupar el seu esperit crític. Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials.
3. Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents i impulsar la igualtat real i la no discriminació de les persones amb discapacitat.
4. Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com condicions necessàries per a l'eficaç aprofitament de l'aprenentatge, i com mitjà de desenvolupament personal.
5. Dominar, tant en l'expressió oral com en l'escripta, el valencià i el castellà.
6. Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.
7. Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
8. Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució. Participar de forma solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.
9. Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.
10. Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de forma crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.
11. Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.
12. Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com fonts de formació i enriquiment cultural.
13. Utilitzar l'educació física i l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Afermar els hàbits d'activitats físicoesportives per a afavorir el benestar físic i mental, i com a mitjà de desenvolupament personal i social.
14. Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la seguretat vial.
15. Fomentar una actitud responsable i compromesa en la lluita contra el canvi climàtic i en la defensa del desenvolupament sostenible.
16. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals.

3.1.1.2. Objectius de l'àrea de llatí

L'alumnat que estudeie llatí haurà de desenrotllar com a mínim aquestes capacitats:

1. Conèixer i utilitzar els fonaments fonològics, morfològics, sintàctics i lèxics bàsics de la llengua llatina, iniciant-se en la interpretació i traducció de textos de complexitat progressiva.

2. Reflexionar sobre els elements substancials que conformen les llengües, relacionant la llengua llatina amb algunes de les llengües que en deriven i reconeixent components significatius d'herència (flexió nominal, pronominal i verbal).
3. Analitzar textos diversos, adaptats, traduïts i originals, per mitjà d'una lectura comprensiva, distingint els gèneres literaris, les seues característiques essencials i la seua evolució.
4. Ordenar els conceptes lingüístics, establint categories, jerarquies, oposicions i relacions entre àmbits lingüístics diversos.
5. Reconèixer alguns dels elements de l'herència llatina que romanen en el món actual i considerar-los com una de les claus per a la interpretació d'aquest.
6. Buscar i indagar en documents i fonts d'informació diversos, relacionant elements dispersos i analitzant-ne críticament les aportacions.
7. Identificar i valorar les principals aportacions de la civilització romana i de la llengua llatina com a instrument transmissor de la seua cultura.
8. Valorar les aportacions de l'esperit clàssic com a element integrador de diferents corrents de pensament i actituds (ètiques, estètiques) que conformen l'àmbit cultural europeu a què l'alumnat pertany.

3.1.2. Competències clau

El batxillerat té com a finalitat proporcionar a l'alumnat formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements, habilitats i actituds que li permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i aptitud. Així mateix, ha de facilitar l'adquisició i l'assoliment de les competències indispensables per al seu futur formatiu i professional, i capacitar-lo per a l'accés a l'educació superior. Per a complir aquests fins, cal que aquesta etapa contribuïsca al fet que l'alumnat progresse en el grau de desenvolupament de les competències que, d'acord amb el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic, ha d'haver-se aconseguit en finalitzar l'educació secundària obligatòria. Les competències clau que es recullen en aquest perfil d'eixida són les següents:

Competència en comunicació lingüística (CCL):

Aquesta competència suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals, evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signació per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

Competència plurilingüe (CP):

Aquesta competència implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç, per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloent-hi les clàssiques, i, si és el cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM):

Aquesta competència comporta la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els

mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodologies, incloent-hi l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social.

La competència en tecnologia i enginyeria comprèn l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

Competència digital (CD):

Aquesta competència implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes.

Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (incloent-hi la programació), la seguretat (incloent-hi el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA):

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a auto conèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones, desenvolupant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui l'envolten a través de la coresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

Competència ciutadana (CC):

La competència ciutadana contribueix al fet que els alumnes i les alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

Competència emprenedora (CE):

Aquesta competència implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinancer.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC):

Aquesta competència suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un

compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

3.1.2.1. La progressió del perfil competencial en l'etapa del Batxillerat

El Batxillerat té com a finalitat proporcionar a l'alumnat formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements, habilitats i actituds que li permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i aptitud. Així mateix, ha de facilitar l'adquisició i l'assoliment de les competències indispensables per al seu futur formatiu i professional, i capacitar-lo per a l'accés a l'educació superior. Per a complir aquestes finalitats, és necessari que aquesta etapa contribuísca a fer que l'alumnat progressi en el grau de desenvolupament de les competències que, d'acord amb el Perfil d'eixida de l'alumnat en acabar l'ensenyament bàsic, cal haver assolit en acabar l'Educació Secundària Obligatòria. La progressió del perfil competencial en l'etapa del Batxillerat ve determinada pels descriptors operatius següents:

Competència en comunicació lingüística (CCL)

- CCL1. S'expressa de manera oral, escrita i multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.
- CCL2. Comprèn, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits i multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.
- CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.
- CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.

- CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, rebutjant els usos discriminatoris de la llengua, així com els abusos de poder a través de la paraula i d'altres codis no verbals, per a afavorir un ús no sols eficaç sinó també ètic del llenguatge.

Competència plurilingüe (CP)

- CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.
- CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.
- CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat i anteposa la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, avaluant-ne la utilitat i integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

- STEM1. Selecciona i utilitza mètodes inductius i deductius propis del raonament matemàtic en situacions pròpies de la modalitat triada i emprant estratègies variades per a la resolució de problemes analitzant críticament les solucions i reformulant el procediment, si és necessari.
- STEM2. Utilitza el pensament científic per a entendre i explicar fenòmens relacionats amb la modalitat triada, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, plantejant-se hipòtesis i contrastant-les o comprovant-les mitjançant l'observació, l'experimentació i la investigació, utilitzant eines i instruments adequats, apreciament la importància de la precisió i la veracitat i mostrant una actitud crítica sobre l'abast i les limitacions dels mètodes emprats.
- STEM3. Planteja i desenvolupa projectes dissenyant i creant prototips o models per a generar o utilitzar productes que donen solució a una necessitat o problema de manera col·laborativa, procurant la participació de tot el grup, resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir, adaptant-se davant la incertesa i avaluant el producte obtingut d'acord amb els objectius proposats, la sostenibilitat i l'impacte transformador en la societat.

- STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants d'investigacions de manera clara i precisa, en diferents formats (gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols...) i aprofitant la cultura digital amb ètica i responsabilitat i valorant de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida per a compartir i construir nous coneixements.
- STEM5. Planeja i emprèn accions fonamentades científicament per a preservar la salut física i mental i el medi ambient, practicant el consum responsable, aplicant principis d'ètica i seguretat per a crear valor i transformar el seu entorn de manera sostenible adquirint compromisos com a ciutadà en l'àmbit local i global.

Competència digital (CD)

- CD1. Realitza cerques avançades comprenent com funcionen els motors de cerca en Internet, aplicant criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant les de manera crítica i organitzant l'emmagatzematge de la informació de manera adequada i segura per a referenciar i reutilitzar posteriorment.
- CD2. Selecciona, configura i utilitza dispositius digitals, eines, aplicacions i serveis en línia i els incorpora en el seu entorn personal d'aprenentatge digital per a comunicar-se, treballar col·laborativament i compartir informació, gestionant de manera responsable les seues accions, presència i visibilitat en la xarxa i exercint una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.
- CD3. Crea, integra i reelabora continguts digitals de manera individual o col·lectiva, aplicant mesures de seguretat i respectant, en tot moment, els drets d'autoria digital per a ampliar els seus recursos i generar nou coneixement.
- CD4. Avalua riscos i aplica mesures en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient i fa un ús crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes.
- CD5. Desenvolupa solucions tecnològiques innovadores i sostenibles per a donar resposta a necessitats concretes, mostrant interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

- CPSAA1. Enforteix l'optimisme, la resiliència, l'autoeficàcia i la cerca d'objectius de manera autònoma per a fer eficaç el seu aprenentatge.
- CPSAA2. Desenvolupa una personalitat autònoma, gestionant constructivament els canvis, la participació social i la seua pròpia activitat per a dirigir la seua vida.
- CPSAA3. Adopta de manera autònoma un estil de vida sostenible i atén el benestar físic i mental propi i dels altres, cercant i oferint suport en la societat per a construir un món més saludable.

- CPSAA4. Mostra sensibilitat cap a les emocions i experiències dels altres, sent conscient de la influència que exerceix el grup en les persones, per a consolidar una personalitat empàtica i independent i desenvolupar la seua intel·ligència.
- CPSAA5. Compara, analitza, avalua i sintetitza dades, informació i idees dels mitjans de comunicació, per a obtenir conclusions lògiques de manera autònoma, valorant la fiabilitat de les fonts.
- CPSAA6. Distribueix en un grup les tasques, recursos i responsabilitats de manera equànime, segons els seus objectius, afavorint un enfocament sistèmic per a contribuir a la consecució d'objectius compartits.
- CPSAA7. Planifica a llarg termini avaluant els propòsits i els processos de la construcció del coneixement, relacionant els diferents camps del mateix per a desenvolupar processos autoregulats d'aprenentatge que li permeten transmetre eixe coneixement, proposar idees creatives i resoldre problemes amb autonomia.

Competència ciutadana (CC)

- CC1. Analitza fets, normes i idees relatives a la dimensió social, històrica, cívica i moral de la seua pròpia identitat, per a contribuir a la consolidació de la seua maduresa personal i social, adquirir una consciència ciutadana i responsable, desenvolupar l'autonomia i l'esperit crític, i establir una interacció pacífica i respectuosa amb els altres i amb l'entorn.
- CC2. Coneix i assumeix de manera crítica i conseqüent els ideals i valors relatius al procés d'integració europeu, la Constitució espanyola, els drets humans i la història i el patrimoni cultural propis, alhora que participa en activitats grupals amb una actitud fundada en els principis i procediments democràtics, el compromís ètic amb la igualtat i la cohesió social, i l'assoliment d'una ciutadania mundial.
- CC3. Adopta un judici propi i argumentat davant problemes ètics i filosòfics fonamentals i d'actualitat, afrontant amb actitud dialogant la pluralitat de valors, creences i idees, rebutjant tot tipus de discriminació i violència, i promovent activament la igualtat efectiva entre dones i homes.
- CC4. Analitza les relacions d'inter i eco dependència entre les nostres formes de vida i l'entorn, realitzant una anàlisi crítica de la petjada ecològica de les accions humanes, i demostrant un compromís ètic i eco-socialment responsable amb activitats i hàbits que conduïsquen a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i la lluita contra el canvi climàtic.

Competència emprenedora (CE)

- CE1. Avalua necessitats i oportunitats i afronta reptes, amb sentit crític i ètic, avaluant-ne la sostenibilitat i comprovant, a partir de coneixements tècnics específics, l'impacte que puguen suposar en l'entorn, per a presentar i executar idees i solucions innovadores dirigides a diferents contextos, tant locals com globals, en l'àmbit personal, social i acadèmic amb projecció professional emprenedora.
- CE2. Avalua i reflexiona sobre les fortaleses i febleses pròpies i les dels altres, fent ús d'estratègies d'autoconeixement i autoeficàcia, interioritza els coneixements econòmics i financers específics i els transfereix a contextos locals i globals, aplicant estratègies i destreses que agiliten el treball col·laboratiu i en equip, per a reunir i optimitzar els recursos necessaris, que porten a l'acció una experiència o iniciativa emprenedora de valor.
- CE3. Du a terme el procés de creació d'idees i solucions innovadores i pren decisions, amb sentit crític i ètic, aplicant coneixements tècnics específics i estratègies àgils de planificació i gestió de projectes, i reflexiona sobre el procés realitzat i el resultat obtingut, per a elaborar un prototip final de valor per als altres, considerant tant l'experiència d'èxit com de fracàs una oportunitat per a aprendre.

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

- CCEC1. Contrasta, promou i reflexiona sobre els aspectes singulars i el valor social del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, argumentant de manera crítica i partint de la seua pròpia identitat, per a defensar la llibertat d'expressió, la igualtat i l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística.
- CCEC2. Investiga, mitjançant una postura activa de recepció i gaudi, les especificitats i intencionalitats de manifestacions artístiques i culturals del patrimoni, distingint i analitzant els seus llenguatges i elements tècnics i plàstics, percebudes en diferents contextos, mitjans i suports.
- CCEC3. Descobreix l'autoexpressió com a experiència vital, a través de la interacció corporal, de les diferents eines i llenguatges artístics, com a manera d'expressar i comunicar la seua identitat cultural amb iniciativa, imaginació i creativitat. S'enfronta amb autoestima a situacions que fomenten l'expressió, l'acceptació i requerisquen un creixement personal, mostrant empatia i valorant la col·laboració.
- CCEC4. Expressa i manifesta idees, opinions, sentiments i emocions amb creativitat i esperit crític, incidint en el rigor en l'execució de les pròpies produccions culturals i artístiques. Participa de manera activa en els processos de socialització, de construcció de la identitat personal i de compromís amb els drets humans, que es deriven de la pràctica artística.
- CCEC5. Selecciona i integra amb creativitat diversos mitjos/suports i tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores i corporals per a dissenyar i produir projectes artístics i culturals sostenibles, a través de la interpretació, execució, improvisació, composició i innovació. Planifica i coopera en nous reptes personals i professionals vinculats amb la diversitat cultural i artística.

- CCEC6. Planifica, adapta i organitza els seus coneixements, destreses i actituds per a respondre amb creativitat i eficàcia a qualsevol acompliment derivat d'una producció cultural o artística, utilitzant llenguatges, codis, tècniques, eines i recursos plàstics, visuals, audiovisuals, musicals, corporals o escènics. Posant en valor tant el procés com el producte final i comprenent la seua repercussió en les oportunitats personals, socials, inclusives i econòmiques que es generen.

3.1.3. Competències específiques en Llatí

Competència específica 1

Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, tot identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat.

La traducció constitueix el nucli del procés d'aprenentatge de les llengües clàssiques. A aquest efecte, es proposa una progressió en l'aprenentatge per conduir l'alumnat cap al coneixement essencial de la morfologia, la sintaxi i el lèxic de la llengua llatina. A partir dels coneixements adquirits, l'alumnat tradueix, de manera progressivament autònoma, textos de dificultat adequada i gradual des del llatí a les llengües d'ensenyament amb atenció a la correcció ortogràfica i estilística. La traducció afavoreix la reflexió sobre la llengua, el maneig de termes metalingüístics i l'ampliació del repertori lèxic de l'alumnat. Complementari a la traducció com a mitjà de reflexió sobre la llengua és el procés de traducció inversa o retroversió. Dos són els enfocaments proposats per al desenvolupament d'aquesta competència específica. En primer lloc, la traducció com a procés que contribueix a activar els sabers bàsics de caràcter lingüístic com a eina i no com a objectiu, a partir del reforç de les estratègies d'anàlisi i identificació d'unitats lingüístiques de la llengua llatina, complementant-les amb la comparació amb llengües conegudes quan aquesta siga possible. En segon lloc, la traducció com a mètode contribueix al desenvolupament de la constància, la capacitat de reflexió i l'interès pel propi treball i la seua revisió, apreciament el seu valor per a la transmissió de coneixements entre diferents cultures i èpoques.

Cal, a més, que l'alumnat aprengui a desenvolupar habilitats de justificació i argumentació de la traducció elaborada, atenent tant els mecanismes i estructures lingüístiques de les llengües d'origen i destinació com a referències intratextuals i intertextuals que resultin essencials per conèixer el

context i el sentit del text. La mediació docent resulta aquí imprescindible, així com una guia per a l'ús de recursos i fonts bibliogràfiques d'utilitat. Tot això amb la finalitat última de promoure l'exercici de reflexió sobre la llengua que es troba en la base de l'art i la tècnica de la traducció.

Així mateix, amb la pràctica progressiva de la lectura directa, necessària i inherent als processos de traducció, l'alumnat desenvolupa estratègies d'assimilació i adquisició tant de les estructures gramaticals com del vocabulari llatí de freqüència i aconsegueix millorar la comprensió dels textos llatins, base de la nostra civilització.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.

Competència específica 2

Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la com posició i la derivació.

L'ensenyament de la llengua llatina des d'un enfocament plurilingüe permet a l'alumnat activar el seu repertori lingüístic individual, relacionant les llengües que el componen i identificant-hi arrels, prefixos i sufixos llatins, i reflexionant sobre els possibles canvis fonètics, morfològics o semàntics que s'hagin produït al llarg del temps. L'enfocament plurilingüe i comunicatiu afavoreix el desenvolupament de les destreses necessàries per a la millora de l'aprenentatge de llengües noves i permet tenir en compte els diferents nivells de coneixements lingüístics de l'alumnat, així com els seus diferents repertoris lèxics individuals. Així mateix, afavoreix un aprenentatge interconnectat de les llengües, a partir del reconeixement del caràcter del llatí com a llengua d'origen de diferents llengües modernes amb l'objectiu de valorar la varietat de perfils lingüístics, i amb la contribució a la identificació, valoració i respecte de la diversitat lingüística, dialectal i cultural per construir una cultura compartida.

L'estudi de l'evolució de la llengua llatina, des de formes de llatí culte com de llatí vulgar, ajuda a millorar la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita, així com a consolidar i a ampliar el repertori lèxic de l'alumnat en les llengües que el conformen, romàniques i no romàniques, oferint la possibilitat d'identificar i definir el significat etimològic d'un terme, i d'inferir significats de termes nous o especialitzats.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.

Competència específica 3

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció, utilitzant el context lingüístic, històric social i polític.

La lectura, la interpretació i el comentari de textos llatins que pertanyen a diferents gèneres i èpoques constitueix un dels pilars de la matèria de Llatí en l'etapa de batxillerat i és imprescindible perquè l'alumnat prenga consciència de la importància de l'ús de les fonts primàries en l'obtenció

d'informació. La comprensió i interpretació d'aquests textos necessita d'un context històric, cívic, polític, social, lingüístic i cultural que ha de ser producte de l'aprenentatge. El treball amb textos en edició bilingüe, complets o a través de fragments seleccionats, permet posar esment a conceptes i termes bàsics en llatí que impliquen un coneixement lèxic i cultural, amb la finalitat de contribuir a una lectura crítica i de determinar els factors que determinen el seu valor com a clàssics. A més, el treball amb textos bilingües afavoreix la integració de sabers de caràcter lingüístic i no lingüístic, oferint la possibilitat de comparar diferents traduccions i diferents enfocaments interpretatius, discutint les seves respectives fortaleses i febleses.

La lectura de textos llatins suposa generalment accedir a textos que no estan relacionats amb l'experiència de l'alumnat, d'aquí ve que sigui necessària l'adquisició d'eines d'interpretació que afavoreixin l'autonomia progressiva en relació amb la pròpia lectura i a l'emissió de judicis crítics de valor. La interpretació de textos llatins comporta la comprensió i el reconeixement del seu caràcter fundacional de la civilització occidental, assumint l'aproximació als textos com un procés dinàmic que té en compte des del coneixement sobre el context i el tema fins al desenvolupament d'estratègies d'anàlisi, reflexió i creació per donar sentit a la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica. El coneixement de les creacions literàries i artístiques i dels fets històrics i llegendaris de l'Antiguitat clàssica, així com la creació de textos amb intencionalitat estètica prenent aquests com a font d'inspiració, a través de diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics, audiovisuals o digitals, contribueix a fer més intel·ligibles les obres, amb la identificació i valoració de la seua pervivència en el nostre patrimoni cultural i els seus processos d'adaptació a les diferents cultures i moviments literaris, culturals i artístics que han pres les seves referències de models antics. La mediació docent en l'establiment de la genealogia dels textos a través d'un enfocament intertextual permet constatar la presència d'universals formals i temàtics al llarg de les èpoques, alhora que afavoreix la creació autònoma d'itineraris lectors que augmentin progressivament la seua complexitat, qualitat i diversitat al llarg de la vida.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.

Competència específica 4

Identificar i valorar les contribucions de la cultura llatina en l'origen de la ciutadania europea i relacionar críticament el present i el passat.

L'anàlisi de les característiques de la civilització llatina i la seua aportació a la identitat europea suposa rebre informació expressada a través de fonts llatines i contrastar-la, activant les estratègies adequades per poder reflexionar sobre el llegat d'aquestes característiques i la seua presència en la nostra societat. Aquesta competència específica es vertebrava entorn de tres àmbits: el personal, que inclou aspectes com ara els vincles familiars i les característiques de les diferents etapes de la vida de les persones en el món antic o el respecte als majors; el religiós, que comprèn, entre altres,

el concepte antic del sagrat i la relació de l'individu amb les divinitats i els ritus; i el social i polític, que atén tant la relació de l'individu amb la ciutat i les seues institucions com les diferents formes d'organització en funció de les diferents formes de govern.

L'anàlisi crítica de la relació entre passat i present requereix de la investigació i de la recerca guiada d'informació, en grup o de manera individual, en fonts tant analògiques com digitals, amb l'objectiu de reflexionar, des d'una perspectiva humanista, tant sobre les constants com sobre les variables culturals al llarg del temps. Els processos d'anàlisi crítica requereixen contextos de reflexió i comunicació dialògics, respectuosos amb l'herència de l'Antiguitat clàssica i amb les diferències culturals que hi tenen el seu origen i orientats a la consolidació d'una ciutadania democràtica i compromesa amb el món que l'envolta, per la qual cosa suposa una excel·lent oportunitat per posar en marxa tècniques i estratègies de debat i d'exposició oral a l'aula.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL3, CP3, CD1, CPSAA4, CC1.

Competència específica 5

Identificar i valorar el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural, material i immaterial, de la civilització llatina com a font de saber i d'inspiració de diferents manifestacions culturals.

El patrimoni cultural, tal com assenyala la UNESCO, és alhora un producte i un procés que subministra a les societats un cabal de recursos que s'hereten del passat, es creen en el present i es transmeten a les generacions futures. És, a més, com succeeix amb la mitologia clàssica, font d'inspiració per a la creativitat i la innovació, i genera productes culturals contemporanis i futurs, per la qual cosa conèixer-lo i identificar-lo afavoreix la seua comprensió i la de la seua evolució i la seua relació al llarg del temps. El llegat de la civilització llatina, tant material com immaterial (restes arqueològiques, transmissió textual, organització i planificació de ciutats, mites i llegendes, usos socials, rituals, etc.), constitueix una herència excepcional la sostenibilitat de la qual implica trobar el just equilibri entre treure profit del patrimoni cultural en el present i preservar la seua riquesa per a les generacions futures. En aquest sentit, la preservació del patrimoni cultural llatí requereix el compromís d'una ciutadania interessada a conservar el seu valor com a memòria col·lectiva del passat i a revisar i actualitzar les seves funcions socials i culturals, per tenir la capacitat de relacionar-lo amb els problemes actuals i mantenir el seu sentit, el seu significat i el seu funcionament en el futur. La recerca sobre la pervivència de l'herència del món romà, així com dels processos de preservació, conservació i restauració, implica l'ús de recursos, tant analògics com digitals, per accedir a espais de documentació com poden ser biblioteques, museus o excavacions.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL3, CD3, CC1, CC4, CE1, CCEC1, CCEC2.

3.1.3.1 Esquematització de les competències específiques

	CCL	CP	STEM	DC	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	CCL1 CCL2	CP2	STEM2					
CE 2		CP2 CP3	STEM1		CPSAA7			
CE 3	CCL4							CCEC1 CCEC2
CE 4	CCL3	CP3		DC1	CPSAA4	CC1		
CE 5	CCL3			DC3		CC1 CC4	CE1	CCEC1 CCEC2

3.1.4. Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciament variants i coincidències amb altres llengües conegudes.
2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informació cotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o atles, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres d'estil.
3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística.
4. Realitzar la lectura directa de textos llatins senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del llatí.

5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua llatina, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per a superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los explícits i compartint-los.

Competència específica 2

1. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú i inferir el significat de termes de nova aparició o procedents de lèxic especialitzat aplicant, de manera guiada, estratègies de reconeixement de formants llatins atesos els canvis fonètics, morfològics o semàntics que hagin tingut lloc.
2. Explicar canvis fonètics, morfològics o semàntics de complexitat creixent que s'han produït tant des del llatí culte com des del llatí vulgar fins a les llengües d'ensenyament, servint-se quan sigui possible de la comparació amb altres llengües del repertori propi.
3. Explicar, de manera guiada, la relació del llatí amb les llengües modernes, analitzant els elements lingüístics comuns d'origen llatí i utilitzant de forma guiada estratègies i coneixements de les llengües i llenguatges que conformen el repertori de l'alumnat.
4. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la diversitat com a riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de criteris donats.

Competència específica 3

1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris llatins de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector.
2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris llatins comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat.
3. Identificar i definir, de manera guiada, paraules llatines que designen conceptes fonamentals per a l'estudi i comprensió de la civilització llatina i l'aprenentatge de la qual combina coneixements lèxics i culturals, com ara *imperium*, *natura*, *civis* o *pater familias*, en textos de diferents formats.
4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'hagi parlat de la civilització i cultura llatines com a font d'inspiració.

Competència específica 4

1. Explicar, a partir de criteris donats, els processos històrics i polítics, les institucions, les maneres de vida i els costums de la societat romana, comparant-los amb els de les societats actuals, valorant les adaptacions i canvis experimentats a la llum de l'evolució de les societats i els drets humans, i afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la memòria col·lectiva i els valors democràtics.
2. Debatre sobre la importància, evolució, assimilació o qüestionament de diferents aspectes del llegat romà en la nostra societat, utilitzant estratègies retòriques i oratòries de manera guiada, mediant entre postures quan sigui necessari, seleccionant i contrastant informació i experiències veraces i mostrant interès, respecte i empatia per altres opinions i argumentacions.
3. Elaborar treballs de recerca de manera progressivament autònoma en diferents suports sobre aspectes del llegat de la civilització llatina en l'àmbit personal, religió i sociopolític localitzant, seleccionant, contrastant i reelaborant informació procedent de diferents fonts, calibrant la seua fiabilitat i pertinència i respectant els principis de rigor i propietat intel·lectual.

Competència específica 5

1. Identificar i explicar el llegat material i immaterial de la civilització llatina com a font d'inspiració, analitzant produccions culturals i artístiques posteriors a partir de criteris donats.
2. Investigar, de manera guiada, el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització llatina, actuant de manera adequada, empàtica i respectuosa i interessant-se pels processos de construcció, preservació, conservació i restauració i per aquelles actituds cíviques que assegurin la seua sostenibilitat.
3. Explorar les petjades de la romanització i el llegat romà a l'entorn de l'alumnat, a partir de criteris donats, aplicant els coneixements adquirits i reflexionant sobre les implicacions dels seus diferents usos, donant exemples de la pervivència de l'Antiguitat clàssica en la seua vida quotidiana presentant els seus resultats a través de diferents suports.

3.1.5. Nivell 1r de batxillerat

3.1.5.1. Sabers bàsics

Els continguts del llatí en 1er de batxillerat és poden agrupar en els següents apartats:

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

a) Estructura de la llengua llatina

1. Els sabers que corresponen a aquest nucli són:
2. Abecedari, pronunciació i accentuació de la llengua llatina.
3. Tipus de paraules: variables i invariables.
4. Concepte de llengua flexiva nominal i pronominal.
5. Conjugació: el verb llatí.
6. Els casos i els seus usos.
7. Concordança i l'ordre de paraules.
8. L'oració: simples i compostes.
9. Formes nominals del verb.

b) Textos llatins i la seua traducció y producció

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.
2. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.
3. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.
4. Importància de l'evolució lingüística del llatí en les llengües del repertori individual de l'alumnat.
5. Recursos analògics i digitals per l'adquisició de llengües: Portfolio Europeu de les llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc.
6. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Origen i evolució dels sistemes d'escriptura. L'alfabet llatí.
2. Etapes de l'evolució de la llengua llatina.
3. Anàlisi i comprensió de formats llatins (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de la llengua d'ensenyament i en termes específics de les ciències i la tècnica.
4. Expressions i llatínismes dú's freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...).
5. Influència del llatí en l'evolució de les llengües de l'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

6. Paral·lelisme entre llengües romàniques i no romàniques.
7. Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.
8. Lèxic específic bàsic per a la reflexió sobre la comunicació, la llengua i el seu aprenentatge.
9. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.
10. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.
11. Respecte per la diversitat lingüística.
12. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 3. La literatura llatina

1. La llengua llatina com a principal via de transmissió del món clàssic.
2. Etapes i vies de transmissió de la literatura llatina.
3. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.

BLOC 4. Roma i la seua pervivència i llegat

a) Cultura

1. Els sabers que corresponen a aquest nucli són:
2. Principals aspectes geogràfics i etapes històriques del món romà relacionats amb la comprensió de l'evolució d'Europa.
3. El *Mare nostrum* / la mar Mediterrània com a cruïlla de cultures ahir i avui.

4. Evolució històrica de l'organització social de Roma com a part essencial de la història i cultura de la societat actual.
5. Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes en el conformació de la nostra identitat com a societat i anàlisi crítica d'aquests.
6. Respecte per la diversitat cultural.
7. Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització llatina.
8. Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.
9. Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia romana fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.
10. Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.

b) Llegat

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental.
2. La romanització: Hispania i la seua pervivència.
3. Obres públiques i urbanisme: llegat en l'actualitat.
4. El dret romà i la seua importància en el sistema jurídic actual.
5. Les institucions polítiques romanes i la seua influència i pervivència en el sistema polític actual.
6. Elements més destacats del patrimoni romà en la península ibèrica amb especial atenció als de la Comunitat Valenciana.
7. Comparació i anàlisi contextualitzada d'aspectes de la societat romana relacionats amb els principals reptes del segle XXI.
8. Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com a bé social i senyal d'identitat.
9. Interès per conèixer l'origen llatí de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.
10. Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana, fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

3.1.5.2. Valoració general del progrés de l'alumnat

I- Instruments de recollida d'informació

Cada situació d'aprenentatge té un repte que l'alumnat haurà de realitzar abans de passar a l'altra situació d'aprenentatge. Seran de diferents tipus:

- Presentacions digitals
- Podcast
- Guió gràfic
- etc

Els sabers de cada situació d'aprenentatge del bloc 1 seran objecte d'una prova parcial.

Cada situació d'aprenentatge tindrà una prova d'auto-avaluació que tindrà data de realització i presentació.

Al final de les situacions d'aprenentatge de cada avaluació hi haurà una prova única, realitzada en una data determinada i fixada prèviament.

II- Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

Criteri	15%	10%	5%	2'5%	0%
Repte (a)	Entrega dia establert i plantejament i resolució correctes	No entrega dia establert i plantejament i resolució correctes	Entrega dia establert i plantejament i resolució correctes del tot	No entrega dia establert i plantejament i resolució no són correctes del tot	No entrega dia i resolució no són correctes del tot
Prova d'autoavaluació (b)	Realització i entrega dia establert i respostes correctes	La realització i entrega no és el dia establert i respostes correctes	Realització i entrega dia establert i respostes correctes del tot	La realització i entrega no és el dia establert i respostes no són correctes del tot.	No entrega dia i respostes no són correctes del tot.
Total a+b / 2 =15%					
Criteri	25%	20%	10%	5%	0%
Criteri	15%			2'5%	0%

Prova parcial d'avaluació ©	Respostes correctes	La majoria de respostes són respostes correctes	La meitat respostes correctes	Un quart respostes correctes	Totes les respostes són incorrectes	
Criteri	60%	50%	30%	20%	10%	0%
Prova d'avaluació final (d)	Respostes correctes	La majoria de respostes són respostes correctes	La meitat respostes correctes	Un 25% de respostes correctes	Un 10% de respostes correctes	Totes les respostes són incorrectes
Criteri	15%	25%	60%			
Total parcial	Mitjana proves (a) i (b) de cada situació d'aprenentatge	Mitjana prova (c) de cada situació d'aprenentatge	Prova avaluació final (d)			
Total avaluació	Suma apartats 15% + 25% + 60% =					

3.1.5.3. Mesures de resposta educativa per a la inclusió

Fent referència al Decret 104/2018 de 27 de juliol del Consell s'incorporen en cadascuna de les situacions d'aprenentatge una sèrie de recursos i estratègies perquè aquells estudiants que tinguen dificultats en l'adquisició de qualsevol competència específica i/o saber puga aconseguir salvar les dificultats i mancances inicials.

3.1.5.4. Situacions d'aprenentatge

Curs acadèmic: 2025-2026		Matèria: Llatí		Nivell: 1r batxillerat			Grup:	
Situació d'aprenentatge núm. 1 (Llibre text: unitat 1: La llengua llatina (bloc llengua) i unitat 1: Història de Roma (bloc cultura) 1a Avaluació	Títol: Per què les nostres llengües es semblen?	Context:	personal	X	educatiu	soci al	professional	
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat podrà reconèixer de manera general el marc geogràfic en el qual es desenvolupen les llengües indoeuropees i el grup itàlic i valorar les circumstàncies que han influït en el naixement i evolució del llatí i la relació del llatí amb les llengües modernes. Identificaran els mecanismes de formació de paraules i les expressions llatines que avui usem, així com els diferents cultismes i vulgarismes provinents del llatí en el lèxic actual. També podrà reconèixer com els sistemes de govern de la Roma clàssica han configurat l'organització política a Europa fins a l'actualitat. També podrà descriure els diferents enfrontaments que es van generar pel control del Mediterrani en l'antiguitat. A més coneixerà les diferents dinasties imperials i com es va desmembrar l'imperi romà. Finalment, podrà reconèixer en què va consistir el procés de romanització.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre l'origen i la classificació de les llengües i el lèxic. També guarda relació amb les àrees científiques en tractar sobre el lèxic científic; aprenentatges que despertaran la capacitat crítica de l'alumnat i li ajudaran a conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i de les altres persones, així com el patrimoni artístic i cultural.						
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat. Aquesta competència específica es connecta amb	Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Identificar els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina en el seu context històric i relacionar-los amb la situació sociopolítica europea actual, establint les semblances i diferències amb ajuda de les fonts clàssiques i actuals. 1.3 Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat. 1.4. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format,						

	<p>els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.</p>	<p>mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.</p>
	<p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatínisms, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 4.</u> Identificar i valorar les contribucions de la cultura llatina en l'origen de la ciutadania europea relacionant críticament el present i el passat Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL3, CP3, CD1, CPSAA4, CC1</p> <p><u>Competència específica 5</u> Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.</p>	<p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatínisms i expressions llatines més comunes en un context adequat. 2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. 2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori. 2.4. Explicar la relació del llatí amb les llengües modernes utilitzant els coneixements lingüístics del repertori de l'alumnat.</p> <p>4.3. Elaborar i presentar continguts propis en diversos formats mitjançant l'ús de cerca d'informació adequada. 4.4. Expressar respectuosament opinions argumentades sobre la importància de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.</p> <p>5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors. 5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica. 5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà. 5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.</p>

Sabers bàsics

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Etapes de l'evolució de la llengua llatina.

Anàlisi i comprensió de formants llatins (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de la llengua d'ensenyament i en termes específics de les ciències i la tècnica.

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat. Paral·lelisme entre llengües romàniques i no romàniques.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.

Respecte per la diversitat lingüística.

BLOC 3. La literatura llatina

La llengua llatina com a principal via de transmissió del món clàssic. Etapes i vies de transmissió de la literatura llatina.

Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.

BLOC 4. Roma i la seua supervivència

Principals aspectes geogràfics i etapes històriques del món romà relacionats amb la comprensió de l'evolució d'Europa.

El Mare Nostrum/Mar Mediterrània com a cruïlla de cultures ahir i avui.

Evolució històrica de l'organització social de Roma com a part essencial de la història i cultura de la societat actual.

Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes en la conformació de la nostra identitat com a societat i anàlisi crítica d'aquests. Respecte per la diversitat cultural.

Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització llatina

Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.

Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia romana fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.

Relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental. La romanització: Hispània i la seua pervivència.

Organització	Seqüenciació d'activitats	Organització dels espais	Distribució del temps	Recursos i materials	Mesures de resposta educativa per a la inclusió
	<p>Lectura d'un fragment del Gènesi (La torre de Babel) que permetrà a través d'una sèrie de preguntes obertes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs que tenen sobre el tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial l'alumnat construeix el seu propi aprenentatge, amb l'ajuda del professor amb les fases de processar, abstraure, comprendre i consolidar.</p> <p>Una vegada que han assolit els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p>Què t'uneix a tu amb la resta de la teua classe? Podries expressar en una paraula el que us identifica com a grup? Series capaç de fer-ho en un altre idioma?</p>	<p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>7 sessions</p>	<p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en</p> <p>:</p> <p>https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/temasL-en-gua/tema1.html</p> <p>https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/cultura.html</p>	<p>Aquells estudiants que tinguen dificultats en l'adquisició de la competència lèxica, se'ls poden facilitar estratègies per a l'aprenentatge del vocabulari més específic.</p> <p>Aquells estudiants que tinguen dificultats per a situar-se geogràficament, se'ls pot ajudar amb les prestacions que proporciona una aplicació com Google Maps i també amb vídeos que treballen els conceptes espacials en associació amb els cronològics.</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels sabers relacionats amb el bloc 2 a l'alumnat amb</p>

					<p>dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: https://mestreacasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500020098921&name=DLFE-2341892.pdf</p>
--	--	--	--	--	--

Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (bloc 5) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema1.html) (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 2, 3, 4,5, 6 _(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
--	--

Situació d'aprenentatge núm. 2	Títol: Arriben els emojis on l'abecedari no ho aconsegueix?	Context:	personal	☒	educatiu	☐	social	☐	professio- nal
---------------------------------------	---	----------	----------	-------------------------------------	----------	--------------------------	--------	--------------------------	-------------------

<p>(Llibre text: unitat 2: Parts de la gramàtica (bloc llengua)</p> <p>1a Avaluació</p>	<p>Descripció / Justificació:</p> <p>Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat descobrirà d'on procedeix el nostre abecedari, entendrà la diferència entre entre vocals breus i llargues i podrà comprovar la diferència entre l'accent tònic i gràfic. Aprendreà la diferència del llatí i les llengües romànica en la flexió nominal i finalment s'iniciarà en els mecanismes de la traducció.</p>	<p>Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS:</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre l'abecedari i la flexió nominal; aprenentatges que despertaran la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudaran a valorar la diversitat lingüística com una riquesa.</p>
---	---	--

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p> <p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i></p> <p>Abecedari, pronunciació i accentuació de la llengua llatina. Tipus de paraules: variables i invariables. Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.</p>	<p>Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.</p>

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Origen i evolució dels sistemes d'escriptura. L'alfabet llatí.

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

<p>Organització</p>	<p>Seqüència d'activitats</p> <p>Lectura dels textos en llatí <i>Lingua latina</i> i <i>Scholarium</i> (pàg. 82 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes obertes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs que tenen sobre el tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge, amb l'ajuda del professor, al llarg de les següents fases: processar, abstracte, comprendre i consolidar. Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p><u>A debat per grups:</u> Què va suposar l'abecedari per a la humanitat? La utilització</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>6 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasL-en-gua/tema2.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb la les parts de la gramàtica l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquests vídeos que reforçaran les lectures inicials: (https://youtu.be/tzbViY8XqdY / https://youtu.be/Z4oO1D3eeVI)</p>
----------------------------	---	--	---	---	--

dels emojis és millor que la
utilització del abecedari o
es complementen?

Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'autoavaluació: <https://view.genial.ly/5ba12c02fea9fa5a0f29911a/interactive-content->

[fonologiaflexionnominalactividades](#) (Apartat

del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 3, 4, 5, 6 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 3 (Llibre text: unitat 3: Primera declinació (bloc llengua)) 1a Avaluació	Títol: Podria jo entendre un text en llatí? BLOC LENGUA TEMA 3: Primera declinació	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat s'iniciarà en les declinacions, entendre la diferència entre declinació i conjugació, aprendrà la diferència entre enunciat i para- digma i entre lexema i morfema. Finalment s'iniciarà en la traducció de l'oració simple.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre la flexió nominal i verbal; aprenentatges que desenvoluparan la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudaran a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.									
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2. <u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7. <u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos	Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada. 1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada. 1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional. 1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional. 2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat. 2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. 2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori. 3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.								

llatins, es- crits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.
3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

	<p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1,CCEC2.</p>	<p>3.5.Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la co- municació escrita i oral.</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i> Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i></p>	

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Ro- manae provinciae</i> i <i>Novem Mu- sae</i> (pàg. 40 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de pregun- tes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els co- neixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà res- posta al repte inicial de la situa- ció: <u>Expressions ad hoc:</u> Com els missatges que pots crear en llatí encara són limitats, et proposem que redactes un text en castellà, valencià o en la llengua estrangera que estigues cursant, on inclogues de manera adequada algun dels aforismes llatins que has après fins ara. T'atreveixes?</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>6 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documen- ts Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- gua/tema3.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb la primera declinació l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació que reforçarà les lectures inicials: (https://view.genial.ly/5 bcacf 3385b4235ba20afb8d/i ntera ctive-content- provinciaeromanae)</p>
----------------------------	---	--	---	--	---

<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2 (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Proves d'autoavaluació: https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema3/test1.html</p> <p>https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema3/test2.html (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 2, 4 ,5 6(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>

Situació	Títol: <i>Ubi es o quo vadis?</i>	Context:		personal	☒	educatiu		social		professional
-----------------	-----------------------------------	----------	--	----------	-------------------------------------	----------	--	--------	--	--------------

<p>d'aprenentatge núm. 4 (Llibre text: unitat 4: Segona declinació (bloc llengua) i unitat 2: Organització política i social (bloc cultura)</p> <p>1a Avaluació</p>	<p>Descripció / Justificació:</p> <p>Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, s'iniciarà en el gènere neutre i en la traducció dels valors del verb <i>sum</i>, aprendrà que al- gunes pa-raules tenen cas locatiu i entendre la diferència entre els diferents complements de lloc. També identificarà l'organització social, les formes de govern i magis- tratures polítiques de la Roma clàssica que estan en la base de l'organització dels diferents estats europeus ac- tuals. Finalment entendre la situació de les dones en aqueix context social i polític.</p>	<p>Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS:</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques; també guarda relació amb àrea de geografia i història. Despertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com a l'estudiant a assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte a les altres persones (sense importar el gènere)i al medi, practicar la tolerància, la cooperació i la so- lidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.</p>
--	--	---

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p>
--	--	--

	<p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p> <p><u>Competència específica 5</u> Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.</p>	<p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita. 3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí. 3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses. 3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral. 5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors. 5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica. 5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà. 5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i></p> <p>Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i></p> <p>Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respects per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.</p>	

BLOC 4: Roma i la seua pervivència..

Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.

Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia romana fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.

Relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental. Les institucions polítiques romanes i la seua influència i pervivència en el sistema polític actual.

Comparació i anàlisi contextualitzada d'aspectes de la societat romana relacionats amb els principals reptes del segle XXI.

<p>Organització</p>	<p>Seqüència d'activitats</p> <p>Lectura dels textos en llatí <i>Domus</i> i <i>Humanitas</i> (pàg. 50 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstracte, comprendre i consolidar. Una vegada que han assentat els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al reptat inicial de la situació:</p> <p><u>Romanes eunt domus:</u> És correcta aquesta frase? Visualitza un extracte de La vida de Brian (https://youtu.be/V1-Ls8PgWo). Què has</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>7 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/tema4.html) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb la segona declinació l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentacions: (https://view.genial.ly/5bd0636767bb76488cca1b44/interactiva-content-domus) i d'aquest vídeo (https://youtu.be/qBpiFzOwNnM) que reforçaran les lectures inicials:</p>
----------------------------	---	--	---	---	---

averi- guat?

del15% de la	Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (bloc 5) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema2.html) (Apartat rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 2, 3,5,6 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)			

Situació d'aprenentatge núm. 5 (Llibre text: unitat 5: L'adjectiu (bloc llengua) i unitat 4: Família i matrimoni (bloc cultura) 1 ^a avaluació)	Títol: <i>Viuries còmode a Roma?</i>	Context:		perso n al	X	educatiu		soci al		professio nal
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació aplicada a l'adjectiu, s' iniciarà en la concordança substantiu-adjectiu , aprendrà els pronoms personals i entendre la diferència entre els pronoms i els adjectius possessius. Finalment aprendrà la forma verbal del futur imperfet.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realitza- ció eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Ajudarà també a que l'alumnat com- prenga que les dietes més adequades per a la nostra salut poden ser també les més adequades per a la salut del planeta i per a avançar en l'agenda de la soste- nibilitat.								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
--	--	--

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i latinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

Organització	Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Dies</i> i <i>Convivium</i> (pàg. 60 del llibre) per- metrà a través d' una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les se- güents fases: processar, abs- traure, comprendre i consolidar. Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà res- posta al repte inicial: <u>Convivium romanum:</u>	Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.	Distribució del temps 6 sessions	Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en : (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasL_en_gua/tema5.html)	Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els adjectius l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://view.genial.ly/5be700164bb890530378a9fe/inter_active-content-familia)
Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat	Recreareu en grup un <i>convivium</i> romà en el qual presentareu un menú degustació saludable d'inspiració clàssica inventat per vosaltres i a través d'una pre- sentació l'exposareu als altres companys.				

Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
Prova d'autoavaluació (bloc 5) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/tema2.html) (Apartat del 15%)

de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 2, 3,4 i 6 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 6 (Llibre text: unitat 6: La tercera declinació (bloc llengua)) 1ª avaluació	Títol: <i>Quin poder té la paraula?</i> BLOC LLENGUA TEMA 6: La tercera declinació	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soci al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soci al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soci al		professio nal		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, distingirà els tipus de consonant i els canvis que s'originen en estar en contacte dues conso- nants, comprendreà per què es produeix l'apofonia vocàlica i consolidarà les normes de concordança substantiu-adjec- tiu. Finalment aprendrà la forma verbal de l'imperatiu	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realitza- ció eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Ajudarà també a que l'alumnat com- prenga que mitjançant la paraula es pot aconseguir canviar el món a millor. .									

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i latinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Cur- sus honorum</i> i <i>Romana legio</i> (pàg. 72 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstractaure, comprendre i consolidar. Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>Captatio benevolentiae:</u> Conèixer la tècnica del discurs per a un romà era molt important per a poder consolidar el <i>cursus honorum</i>. Voleu canviar el món amb la paraula? Endavant, trieu un assumpte que us preocupe, penseu en arguments a favor i en contra i exposeu-los als vostres companys</p>		<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentada a l'aula. Adreçada de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 6 sessions</p>	<p>Recursos Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en: https://tilde.es/actividades/web-li-bro-tilde-lat</p>
<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat</p>					

<in/temasLen-gua/tema6.html>)

Mesures de
resposta
educativa
per a la
inclusió

Per a facilitar
l'assimilació
dels
continguts
relacionats
amb la
tercera
declinació
l'alumnat
amb
dificultats per
a situar els
conceptes
essencials
se'ls pot
facilitar la
comprensió
mitjançant la
visualització
d'aquesta
presentació:
[https://view.g
enial.ly/61e6
7d
0b1f3bb40dc
551d58f/pres
en tation-3a-
declinacion-
latin](https://view.genial.ly/61e67d0b1f3bb40dc551d58f/presentation-3a-declinacion-latin))

Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Proves d'autoavaluació: https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema6/21.html i https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema6/25.html (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1,2,3,4 i 5 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 7 (Llibre text: unitat 7: La veu passiva (bloc llengua) i unitat 3: L'exercit i el campament(bloc cultura) 2ª avaluació	Títol: <i>Quins eren els òrgans de govern en la república romana?</i>	Context:		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, coneixerà que la paraula <i>res</i> té un significat molt genèric i que unida a diferents adjectius crea paraules com <i>res publica</i> (república, estat) o <i>res rustica</i> (agricultura) entre altres i s'iniciarà en les formes i la oració de la veu pasiva . Finalment comprendrà l'organi- tzació i l'evolució de l'exèrcit romà i la seua jerarquia, així com la construcció de campaments que el pas del temps convertirà en ciutats.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversi- tat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disci- plina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Ajudarà també a que l'alum- nat a ficar en valor els drets i deures de una societat democràtica.								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p>
	<p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p>	

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2. Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.

3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.

3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatínismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4: Roma i la seua pervivència..

Principals aspectes geogràfics i etapes històriques del món romà relacionats amb la comprensió de l'evolució d'Europa. El Mare Nostrum/Mar Mediterrània com a cruïlla de cultures ahir i avui.

Evolució històrica de l'organització social de Roma com a part essencial de la història i cultura de la societat actual.

Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes en la conformació de la nostra identitat com a societat i anàlisi crítica d'aquests.

Respecte per la diversitat cultural.

Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització llatina

Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.

Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia romana fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

Relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental. La romanització: Hispània i la seua pervivència.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Ro- mana legio</i> (pàgina 18 del llibre) i <i>Res publica</i> (pàg. 82 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstracture, comprendre i consolidar. Assentats els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>Guerra o pau</u>: Què fa un exèrcit quan no hi ha guerres? Que funcions exerceix a més de les bèl·liques? Investiga en l'enllaç sobre els cascos blaus de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) i comenta les teues conclusions amb els teus companys.</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 7 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasLenguaja/tema7.html) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/cultura.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els continguts l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasLenguaja/atine/nom.pdf) i d'aquest vídeo: (https://youtu.be/nhZe xoAQy5c)</p>
----------------------------	---	--	---	--	--

del15% de la	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (bloc 5) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/Tema3.html)(Apartat</p>
4, 5,6	<p>rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 8,9,10 i 11 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i</p> <p>(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>

Situació d'aprenentatge núm. 8 (Llibre text: unitat 8: Graus de l'adjectiu (bloc llengua) i unitat 5: Urbanisme i arquitectura(bloc cultura) 2 ^a avaluació)	Títol: Per què continuem visitant el Coliseu?	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà a expressar la intensitat d'una qualitat en diferents graus: po- sitiú, comparatiu i superlatiu i s'iniciarà en el tema de per- fecte amb el pretèrit perfet i aprendrà les dues formes de traduir aquest temps verbal. T'ambé s'assabentaran dels diferents tipus d'edificis de la Roma clàssica i les seues funcions de llavors i d'ara. Finalment reconeixeran el valor de l'art romà com a model en la tracció occidental i, espe- cialment, en la Península Ibèrica.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge relacionada amb l'àrees lingüístiques i amb l'àrea de les ciències socials despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li aju- darà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i conso- lidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condi- ció necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. Li donarà informació per a valorar una arquitectura sostenible.									

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p>
--	--	--

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2. Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.

3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.

3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.

3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatínismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4: Roma i la seua pervivència..

Respecte per la diversitat cultural.

Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització llatina

Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.

Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia romana fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.

Relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental. La romanització: Hispània i la seua pervivència.

Obres públiques i urbanisme: llegat en l'actualitat.

El dret romà i la seua importància en el sistema jurídic actual.

<p>Organització</p>	<p>Seqüència d'activitats</p> <p>Lectura dels textos en llatí <i>Aedificia</i> i <i>Otium</i> (pàg. 92 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstracture, comprendre i consolidar. Una vegada que han assentat els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>7 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasL-en-gua/tema8.html) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/cultura.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els graus de l'adjectiu l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://vimeo.com/6474c8f23a9f57001abfe4f6/interactive-content-grados-del-adjetivo-en-latin)</p> <p>És possible que alguns estudiants tinguen dificultats per a l'expressió plàstica i gràfica, tant digital com manual. Per a facilitar la seua inclusió en el treball d'equip del repte</p>
----------------------------	---	--	---	--	--

<p>núm. 9 (Llibre text: unitat 9: L'oració de relatiu (bloc llengua) i unitat 6: Religió i societat (bloc cultura) (2ª avaluació)</p>	<p>Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà a iniciar-se en l'oració subordinada en concret en la de relatiu i apreciarà la seua similitud amb les construccions de participi de present.; coneixerà també la riquesa de ID, EA, ID i la manera de fer i respondre preguntes. Podran comprendre com els mites romans es funden en part amb els grecs prenent d'aquests moltes característiques i descobriran alguns mites propis de la tradició romana, com el de la fundació mítica de Roma. A més, coneixeran les característiques de la religió romana, així com la seua pervivència en la nostra societat i costums. Un altre aspecte important de la societat romana que descobriran és com mesuraven el temps: el calendari romà que ens van llegar i pel qual ens regim, així com els noms de la majoria dels dies de la setmana, mesos i any.</p>	<p>Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge relacionada amb l'àrees lingüístiques despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització efectiva de les tasques de l'aprenentatge. El formarà en la tolerància cap a altres cultures i religions i l'ajudarà a valorar el patrimoni artístic.</p>
<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada. 1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada. 1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p>

	<p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u></p> <p>Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7. Competència específica 3.</p> <p>Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2. <u>Competència específica 5</u></p> <p>Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.</p>	<p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p> <p>5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.</p> <p>5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.</p> <p>5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.</p> <p>5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.</p>
--	---	---

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4: Roma i la seua pervivència..

Relació de Roma amb cultures antigues i la seua aportació a la cultura i al pensament de la societat occidental.

La romanització: Hispània i la seua pervivència.

Elements més destacats del patrimoni romà en la península ibèrica amb especial atenció als de la Comunitat Valenciana. Comparació i anàlisi contextualitzada d'aspectes de la societat romana relacionats amb els principals reptes del segle XXI. Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com ben social i senyal d'identitat.

Interès per conèixer l'origen llatí de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.

Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana, fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats</p> <p>Les lectures dels texts en llatí <i>Universi origo</i> (pàgina 61 del llibre), <i>Religio i Dei deaque</i> (pàgina 61 del llibre) i <i>Annus</i> (pàgina 112 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat.</p> <p>Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p><u>Renova el teu calendari</u> Tria un mes dedicat a un déu olímpic i crea el teu propi calendari romà d'aqueix mes.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>7 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/tema9.html) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb les oracions de relatiu i el participi de present l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://vimeo.com/5ea52d5cda73ac0d8bf443de/presentation-participio-presente-en-latin) i la visualització d'aquest vídeo: (https://youtu.be/7Klf93rzLC0)</p>
----------------------------	--	--	---	---	--

<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de (Apartat</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (bloc 5) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/Tema6.html)(Apartat rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 7,8 i 10 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6, del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>	<p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els déus olímpics i el calendari a l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquests vídeos sobre el tema: (https://youtu.be/GW_YmpM_Zx0I , https://youtu.be/inG7U1_A8_hw) i aquesta presentació: https://view.genial.ly/593557188f76b852cc1ae8e1/intera_ctive-content-calendario-romano</p>
--	---	---

Situació d'aprenentatge núm. 10 (Llibre text: unitat 10: Pronoms demostratius (bloc llengua) (2ª avaluació)	Títol: <i>Per què setembre, octubre, novembre i desembre estan relacionats en els numerals 7,8,9 i 10?</i>	Context: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà els principals pronoms i els adverbis relacionats amb ells, diferenciarà els numerals cardinal i ordinals i de la flexió verbal coneixerà el preterit plusquamperfet i futur perfet d'indicatiu. Finalment practicarà els numerals amb l'adquisició dels coneixements del calendari romà.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea lingüística des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge. L'ajudarà a valorar l'herència clàssica.									
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2. <u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinitismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7. <u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.	Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada. 1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada. 1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional. 1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional. 2.1. Fer un ús pertinent dels llatinitismes i expressions llatines més comunes en un context adequat. 2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. 2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori. 3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita. 3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí. 3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.								

		<p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
--	--	---

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris,

diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)

Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

Respecte per la diversitat lingüística.

Organització	Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.				
	<p>Seqüenciació d'activitats</p> <p>Lectura del text en llatí <i>Annus</i> (pàg. 112 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els co-neixements previs del tema.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>6 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en</p> <p>:</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb pronoms l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió</p>

<p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>Els idus de març:</u> En els idus de març del l'any 44 a.C. van assassinar a Juli César, quin dia del mes de març seria? si fores un antic romà, quin dia seria el teu natalici? Pensa les respostes i comparteix-les de manera raonada en classe amb els teus companys.</p>	<p>interactives.</p>		<p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/repaso/modeloexamen6.pdf)</p>	<p>mitjançant la visualització d'aquesta presentació: (https://vimeo.com/5be6ebfd4bb8905303789a73/interactive-content-numeros)</p>
---	----------------------	--	--	---

<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/repaso/modeloexamen6.pdf) (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 7,8, i 9 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
---	---

Situació d'aprenentatge núm. 11 (Llibre text: unitat 11: El participi (bloc llengua) (3ª avaluació)	Títol: <i>Per què la paraula "persona" està relacionada amb el teatre?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà la morfologia del participi de perfecte i futur, aprofundirà en la sintaxi del participi. Finalment aprendrà la passiva de perfet i el verbs deponents	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lin- güística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge.									

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinitismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinitismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
--	--	--

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i> Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i> Expressions i llatínisms d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.</p>				
<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Theatrum</i> i <i>Ludi scaenici</i> (pàg. 122 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 6 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en : https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els participis l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la</p>

<p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat.</p> <p>Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p> <p><u>De plorar o de riure:</u></p> <p>A les representacions teatrals el actor portaven màscares que en llatí s'anomenen "personae". Per què les utilitzaven? Per què eren diferents les de la comèdia i les de la tragèdia? Quines característiques havien de tindre?</p>		<p>web li- bro tilde latin/temasL en- gua/tema11.html)</p>	<p>visualització d'aquest vídeo: (https://youtu.be/WKtx_JGnTq8c)</p>
---	--	--	--

<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web libro tilde latin/temasLengua/tema11/25.html) (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 12, 13 i 14 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7, 8, 9 i 10 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
---	---

Situació d'aprenentatge núm. 12 (Llibre text: unitat 12: El subjuntiu (bloc llengua) (3 ^a avaluació)	Títol: <i>Què tenen en comú els herois èpics?</i>	Context:		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà les formes verbals de subjuntiu, aprofundirà en la sintaxi dels nexes UT, NE i CUM. Finalment repassarà les oracions condicionals	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lin- güística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge.								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinitismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada. 1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada. 1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional. 1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional. 2.1. Fer un ús pertinent dels llatinitismes i expressions llatines més comunes en un context adequat. 2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat. 2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p>
	<p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita. 3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí. 3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses. 3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i> Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i> Expressions i llatínismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.</p>				
<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura del text en llatí <i>Heroicum carmeni</i> (pàg. 134 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 6 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en : https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els nexes l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la</p>

A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat.

Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:

El camí de l'heroi:

Alguna vegada llegint un llibre o veient una pel·lícula t'has sentit identificat amb un protagonista de ficció? Creus que podria ocórrer-te el mateix amb les obra d'algun èpic llatí? Amb quin?

Reflexiona i comparteix les teues idees.

[web li-
bro tilde latin/temasL
en- gua/tema12.html](https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema12/6.html))

visualització d'aquesta infografia: [\(https://view.
genia
l.y/6475b5f9d446dc00
183fa 4fa/interactive-
content- valoresdeut\)](https://view.genia.ly/6475b5f9d446dc00183fa4fa/interactive-content-valoresdeut)

Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat	Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema12/6.html)(Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 11, 13 i 14 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7, 8, 9 i 10(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
--	--

Situació d'aprenentatge núm. 13 (Llibre text: unitat 13: L'infinitiu(bloc llengua) (3 ^a avaluació)	Títol: <i>Per què Publi Corneli Escipió té el sobrenom d'Africanus?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà els principals verbs irregulars i coneixerà la morfologia i la sin- taxi de l'infinitiu.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lin- güística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge.									

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinitismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinitismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
--	--	--

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i> Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i> Expressions i llatínisms d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.</p>				
<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura del text en llatí <i>Hannibal</i> (pàg. 144 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els co-neixements previs del tema.</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats</p>	<p>Distribució del temps 6 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats :</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els infinitius l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot</p>

<p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u><i>Africanus</i></u>, el fill del cònsol: L'epígraf és el títol d'una novel·la històrica que forma part d'una trilogia. Investiga i esbrina qui és l'autor i com és titulen les altres dues obres de la trilogia. Escriu el resultat.</p>	<p>interactives.</p>		<p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasLengua/repaso/17.html)</p>	<p>facilitar la comprensió mitjançant la visualització d'aquesta infografia:(https://view.genial.ly/5eb6e6b02fb48d0d930b9e1b/presentation-las-construcciones-personales) i d'aquest vídeo: (https://youtu.be/LMDMCBrL3nU)</p>
--	----------------------	--	--	---

<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasLengua/repaso/17.html)(Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 11, 13 i 14 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7, 8, 9 i 10(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
---	---

Situació d'aprenentatge núm. 14 (Llibre text: unitat 14: Els verbs irregulars (bloc llengua) (3ª avaluació)	Títol: <i>In Catilinam, discurs de Ciceró a favor o en contra d'aquest personatge?</i> BLOC LENGUA TEMA 14: Els verbs irregulars	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>									perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal
		perso n al	X	educatiu		soc i al		professio nal									
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprendrà la resta verbs irregulars (<i>eo i fero</i>), coneixerà la morfologia i la sintaxi del gerundi, gerundiu i supí i s'iniciarà en la cons- trucció perifràstica.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lin- güística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge.																

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinitismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar els aspectes morfològics elementals del llatí (declinacions i conjugacions) en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar els aspectes sintàctics fonamentals del llatí en frases i textos de dificultat graduada.</p> <p>1.3. Reconèixer i ajustar adequadament els casos de concordança morfològica i sintàctica tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>1.4. Identificar els diferents temps verbals llatins tenint en compte la seua classificació i el context oracional.</p> <p>2.1. Fer un ús pertinent dels llatinitismes i expressions llatines més comunes en un context adequat.</p> <p>2.2. Identificar i sistematitzar la presència d'ètims llatins en les llengües romàniques i altres llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.</p> <p>2.3. Deducir el significat etimològic d'un terme d'ús comú, servint-se de la comparació amb altres llengües del seu repertori.</p> <p>3.1. Aplicar els principals elements del sistema de la llengua llatina per a la seua comprensió i expressió oral i escrita.</p> <p>3.2. Llegir textos i comprendre missatges orals i escrits de dificultat graduada en llatí.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir frases o textos llatins adaptats i de dificultat graduada, fent ús de tots els recursos i estratègies apreses.</p> <p>3.5. Valorar la importància del llatí com a mitjà de transmissió de cultura i la comunicació escrita i oral.</p>
--	--	--

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i> Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i> Expressions i llatínisms d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Regles bàsiques en l'evolució fonètica del llatí a la llengua d'ensenyament. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.</p>				
<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Catillinae vita</i> i <i>Ciceronis vita</i> (pàg. 154 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 6 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en : https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts relacionats amb els infinitius l'alumnat amb dificultats per a situar els conceptes essencials se'ls pot facilitar la comprensió mitjançant la</p>

<p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>O tempora, o mores</u>: Repassa la informació dels textos i reflexiona per escrit sobre el que Ciceró vol dir en aquestes paraules que escriu al principi del seu discurs <i>In Catilinam</i>.</p>		<p>libro tilde latin/temasL en- gua/tema14.html)</p>	<p>visualització d'aquest recurs:(https://view.genial.ly/6425588d6650ac00114a7a4d/interactive-content-gramaticalatinaplus)</p>
---	--	--	--

<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web libro tilde latin/gramatica/4.html)(Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 11, 12 i 143 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7, 8, 9 i 10(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
---	--

3.1.6. Nivell 2n de batxillerat

3.1.6.1. Sabers bàsics

Els continguts del llatí en 2n de batxillerat és poden agrupar en els següents apartats:

BLOC 1.Sistema de la llengua llatina

a) Estructura de la llengua llatina

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Peculiaritats de la declinació llatina.
2. Conjugació: el verb llatí.
3. L'oració: simples i compostes.
4. Formes nominals del verb.

b) Textos llatins i la seua traducció i producció

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.
2. Recursos estilístics freqüents i la seua relació amb el contingut del text.

3. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.
4. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.
5. Recursos analògics i digitals per l'adquisició de llengües: Portfolio Europeu de les llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc.
6. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Anàlisi i comprensió de formats llatins (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de la llengua d'ensenyament i en termes específics de les ciències i la tècnica.
2. Influència del llatí en l'evolució de les llengües de l'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.
3. Paral·lelisme entre llengües romàniques i no romàniques.
4. Lèxic específic bàsic per a la reflexió sobre la comunicació, la llengua i el seu aprenentatge.
5. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.
6. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió en les diferents llengües del repertori lingüístic individual.
7. Respecte per la diversitat lingüística.
8. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 3. La literatura llatina

1. Principals gèneres literaris, obres i autors llatins, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors.
2. Influència de la literatura llatina en la producció cultural europea.
3. Analogies i diferències entre el gèneres literaris llatins i els de la literatura actual.
4. Interès cap a la literatura i la seua lectura com a font de plaer i de coneixement del món.

5. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.

BLOC 4. Roma i la seua pervivència i llegat

a) Cultura

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Respecte per la diversitat cultural.
2. Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització llatina.
3. Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.
4. Estratègies de creació pròpia, individuals o en grup, d'investigació sobre aspectes de la història i geografia romana fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.
5. Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència.

b) Llegat

Els sabers que corresponen a aquest nucli són:

1. Exemples rellevants de la influència en el sistema jurídic actual.
2. Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com a bé social i senyal d'identitat.
3. Interès per conèixer l'origen llatí de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.
4. Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana, fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

3.1.6.2. Valoració general del progrés de l'alumnat

I- Instruments de recollida d'informació

Cada situació d'aprenentatge té un repte que l'alumnat haurà de realitzar abans de passar a l'altra situació d'aprenentatge. Seran de diferents tipus:

- Presentacions digitals
- Podcast
- Guió gràfic
- etc

Els sabers de cada situació d'aprenentatge del bloc 1 seran objecte d'una prova parcial.

Cada situació d'aprenentatge tindrà una prova d'auto-avaluació que tindrà data de realització i presentació.

Al final de les situacions d'aprenentatge de cada avaluació hi haurà una prova única, realitzada en una data determinada i fixada prèviament.

II- Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

Criteri	15%	10%	5%	2'5%	0%
Repte (a)	Entrega dia establert i plantejament i resolució correctes	No entrega dia establert i plantejament i resolució correctes	Entrega dia establert i plantejament i resolució correctes del tot	No entrega dia establert i plantejament i resolució no són correctes del tot	No entrega i resolució no són correctes del tot
Prova d'autoavaluació (b)	Realització i entrega dia establert i respostes correctes	La realització i entrega no és el dia establert i respostes correctes	Realització i entrega dia establert i respostes correctes del tot	La realització i entrega no és el dia establert i respostes no són correctes del tot.	No entrega i respostes no són correctes del tot.
Total a+b / 2 =15%					

Criteri	15%	10%	5%	2'5%	0%
Criteri	25%	20%	10%	5%	0%

Prova parcial d'avaluació ©	Respostes correctes	La majoria de respostes són respostes correctes	La meitat respostes correctes	Un quart respostes correctes	Totes les respostes són incorrectes	
Criteri						0%
Prova d'avaluació final (d)	Respostes correctes	La majoria de respostes són respostes correctes	La meitat respostes correctes	Un 25% de respostes correctes	Un 10% de respostes correctes	Totes les respostes són incorrectes
Criteri	15%	25%	60%			
Total parcial	Mitjana proves (a) i (b) de cada situació d'aprenentatge	Mitjana prova (c) de cada situació d'aprenentatge	Prova avaluació final (d)			
Total avaluació	Suma apartats 15% + 25% + 60% =					

3.1.6.3. Mesures de resposta educativa per a la inclusió

Fent referència al Decret 104/2018 de 27 de juliol del Consell s'incorporen en cadascuna de les situacions d'aprenentatge una sèrie de recursos i estratègies perquè aquells estudiants que tinguin dificultats en l'adquisició de qualsevol competència específica i/o saber puga aconseguir salvar les dificultats i mancances inicials.

3.1.6.4. Situacions d'aprenentatge

Situació d'aprenentatge núm. 1 (Llibre text: unitat 1 i 2 (bloc llengua) i unitat 1 i 2 (bloc cultura) (1a Avaluació)	Títol: Era la societat romana igualitària?	Context:	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	Descripció / Justificació: <p>Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat podrà reconèixer de manera general el marc geogràfic en el qual es desenvolupen les llengües indoeuropees i el grup itàlic i valorar les circumstàncies que han influït en el naixement i evolució del llatí i la relació del llatí amb les llengües modernes.</p> <p>Identificarà els mecanismes de formació de paraules i les expressions llatines que avui usem, així com els diferents cultismes i vulgarismes provinents del llatí en el lèxic actual. Descobrirà d'on procedeix el nostre abecedari, entendre la diferència entre entre vocals breus i llargues i podrà comprovar la diferència entre l'accent tònic i gràfic. Aprendre la diferència del llatí i les llengües romànica en la flexió nominal i finalment treballarà els mecanismes de la traducció.</p> <p>També podrà reconèixer com els sistemes de govern de la Roma clàssica han configurat l'organització política a Europa fins a l'actualitat. També podrà descriure els diferents enfrontaments que es van generar pel control del Mediterrani en l'antiguitat. A més coneixerà les diferents dinasties imperials i com es va desmembrar l'imperi romà. I, finalment, podrà reconèixer en què va consistir el procés de romanització.</p>	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: <p>Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrea de Llengües castellà i valencià en tractar sobre l'origen i la classificació de les llengües i el lèxic.</p> <p>També guarda relació amb les àrees científiques en tractar sobre el lèxic científic; aprenentatges que despertaran la capacitat crítica de l'alumnat i li ajudaran a conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i de les altres persones, així com el patrimoni artístic i cultural.</p>							

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Reconèixer i valorar el paper de la cultura i la llengua llatines en els orígens d'Europa, així com la major o menor pervivència i presència en les llengües i cultures dels països que la conformen en l'actualitat.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar els principals esdeveniments polítics, històrics i socials de la civilització llatina en el seu context històric i relacionar-los amb la situació socio-política europea actual, establint les semblances i diferències amb ajuda de les fonts clàssiques i actuals.</p> <p>1.3 Expressar respectuosament opinions argumentades (multimodals, orals o escrites) sobre la importància del llatí i de la multiculturalitat per al desenvolupament de la societat.</p>
	<p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL, CD, CPSAA, CC, CCEC.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 4.</u> Identificar i valorar les contribucions de la cultura llatina en l'origen de la ciutadania europea relacionant críticament el present i el passat</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL3, CP3,CD1, CPSAA4, CC1</p> <p><u>Competència específica 5</u> Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.</p> <p>Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil</p>	<p>1.4. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, redaccions, taules comparatives o un altre tipus de format, mitjançant l'ús d'estratègies de cerca, la selecció, l'anàlisi crítica i el tractament d'informació de fonts primàries i secundàries.</p> <p>2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.</p> <p>2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.</p> <p>2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics l'alumnat.</p> <p>4.3. Planificar i realitzar senzilles investigacions en formats analògics o digitals sobre les contribucions de la cultura llatina, utilitzant diverses fonts d'informació.</p> <p>4.4. Argumentar i debatre respectuosament sobre la importància de la cultura llatina per al desenvolupament d'una societat democràtica i global.</p> <p>5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors.</p> <p>5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.</p>

d'eixida:CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.
5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Abecedari, pronunciació i accentuació de la llengua llatina. Tipus de paraules: variables i invariables. Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina.

Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Anàlisi i comprensió de formants llatins (lexemes, sufixos i prefixos) en paraules de la llengua d'ensenyament i en termes específics de les ciències i la tècnica.

Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

Paralelisme entre llengües romàniques i no romàniques.

Lèxic específic bàsic per a la reflexió sobre la comunicació, la llengua i el seu aprenentatge

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Valoració de la importància del llatí per a la correcta comprensió i expressió en les diferents llengües del seu repertori lingüístic individual.

Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4. Roma i la seua supervivència

Principals aspectes geogràfics i etapes històriques del món romà relacionats amb la comprensió de l'evolució d'Europa. El Mare Nostrum/Mar Mediterrània com a cruïlla de cultures ahir i avui.

Evolució històrica de l'organització social de Roma com a part essencial de la història i cultura de la societat actual.

Aspectes fonamentals de la vida quotidiana i cultura romanes en la conformació de la nostra identitat com a societat i anàlisi crítica d'aquests. Respecte per la diversitat cultural.

Interès per conèixer l'evolució cultural a través de l'estudi de la civilització llatina

Tècniques bàsiques de cerca i tractament de la informació històrica i geogràfica mitjançant les TIC.

Organització	Seqüenciació d'activitats Lectura del text en llatí <i>Res publica</i> (pàgina 82 del llibre) per- metrà a través d' una sèrie de preguntes obertes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs que tenen sobre el tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge, amb l'ajuda del professor com a mediador. Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà res- posta al repte inicial de la situa- ció:	Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.	Distribució del temps 10 sessions	Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- gua/tema1.html)	Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'l prepararan textos adaptats i graduals.
---------------------	---	---	---	---	--

	<u>Paraules de convivència</u> A través del poder de la pa- raula, com si fores un senador romà, persuadiràs als teus companys sobre quins pos- sibles canvis es poden realitzar per a evitar les desigualtats so- cials actuals i per a millorar la convivència entre els ciu- tadans.			https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- gua/tema2.html) https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/cultura.html	
--	--	--	--	--	--

del15%	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (bloc 4) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/sopa2/index.html)(Apartat</p>
didàctica	<p>de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 2, 3 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació</p> <p>del departament)</p>

Curs acadèmic: 2025-2026		Matèria: Llatí		Nivell: 2n batxillerat			Grup:		
Situació	Títol: <i>Viuries còmode a Roma?</i>	Context:		perso n al	X	educatiu		soc i al	professional

<p>d'aprenentatge núm. 2 (Llibre text: unitat 3 ,4 i 5 (bloc llengua) i unitat 3 i 4 (bloc cultura) (1a Avaluació)</p>	<p>Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat reforçarà el concepte de declinació (1a i 2a),aprendrà que algunes paraules tenen cas locatiu, entendrà la diferència entre els diferents complements de lloc, consolidarà el concepte de declinació aplicada a l'adjectiu, la concordança substantiu-adjectiu, els pronoms personals i els pronoms-adjectius possessius. Consolidarà la flexió verbal d'indicatiu del trema de present i els valors de la traducció del verb <i>sum</i> Finalment reprendrà la traducció de l'oració simple i composta coordinada. Reforçarà els sabers sobre l'organització i l'evolució de l'exèrcit romà i la seua jerarquia, també aprendrà com era la família romana, amb especial atenció a la figura i poders del <i>pater familias</i> i la situació de la dona.</p>	<p>Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge despertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a valorar la diversitat lingüística i també a comprendre que les dietes més adequades per a la nostra salut poden ser també les més adequades per a la salut del planeta i per a avançar en l'agenda de la sostenibilitat.</p>
<p>Competències específiques i criteris d'avaluació</p>	<p>Competències específiques <u>Competència específica 1.</u></p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins. 1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins.</p>

vinculats

Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identifi- cant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a tra- vés de la comparació amb les llengües conegudes per l'alum- nat.

Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.

Competència específica 2.

Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els lla- tinismes, la composició i derivació.

Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, es- crits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2. Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patri- moni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la con- servació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins.

1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes no personals del verb en textos clàssics llatins.

1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües estran- geres ajudant a l'enriquiment personal i professional.

2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.

2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.

2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.

2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lin- güística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.

3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.

3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació propor- cionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.

3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura lla- tina.

3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres li- teraris, apreciand les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.

3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifes- tacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arqui- tectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

		<p>5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.</p>
--	--	--

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes.

Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4: Roma i la seua supervivència.

Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència. Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com ben social i senyal d'identitat.

Interès per conèixer l'origen llatí de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.

Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana, fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

<p>Seqüenciació d'activitats</p> <p>Lectura dels textos en llatí <i>Dies</i> i <i>Convivium</i> (pàg. 60 del llibre) per- metrà a través d' una sèrie de pre- gundes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del pro- fessor al llarg de les següents fa- ses: processar, abstraure, com- prendre i consolidar.</p> <p>Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el pro- ducte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documen- ts Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- qua/tema3.html) https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- qua/tema4.html</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'l prepararan textos adaptats i graduals.</p>
---	---	---	---	--

Organització	<u>Convivium romanum:</u> Recreareu en grup un <i>convivium</i> romà en el qual presentareu un menú degustació saludable d'inspiració clàssica inventat per vosaltres i a través d'una presentació digital l'exposareu als altres companys.			https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/temasLenguage/tema5.html https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/cultura.html)	
Instruments de recollida d'informació per a progrés de didàctica del	Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (bloc 4) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/cultura/SopaLegion/index.html)(Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 2, 3 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)				

Situació d'aprenentatge núm. 3 (Llibre text: unitat 6, 7 i 8 (bloc llengua) i unitat 5 (bloc cultura) (1a Avaluació)	Títol: <i>Quin poder té la paraula?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>personal</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>social</td> <td>professional</td> </tr> </table>		personal	X	educatiu		social	professional
		personal	X	educatiu		social	professional		
Descripció / Justificació: <p>Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat consolidarà el concepte de declinació, els tipus de consonant i els can- vis que s'originen en estar en contacte dues consonants, l'apofonia vocàlica, les normes de concordança substantiu- adjectiu, el grau de l'adjectiu i les formes verbals de l'imperatiu, la veu passiva del tema de present i el pre- tèrit perfet.</p> <p>T'ambé s'assabentaran dels diferents tipus d'edificis de la Roma clàssica i les seues funcions de llavors i d'ara. Final- ment reconeixeran el valor de l'art romà com a model en la tracció occidental i, especialment, en la Península Ibèrica.</p>	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: <p>Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat així com li ajudarà a comprendre que mitjançant la paraula es pot aconseguir canviar el món a millor. .</p>								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins.</p> <p>1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins.</p> <p>1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes no personals del verb en textos clàssics llatins.</p> <p>1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües estrangeres ajudant a l'enriquiment personal i professional.</p> <p>2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.</p> <p>2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.</p> <p>2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.</p>
--	--	--

	<p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2. <u>Competència específica 5</u> Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patrimoni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.</p>	<p>3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics. 3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació proporcionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció. 3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura llatina. 3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres literaris, apreciand les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes. 3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística. 5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifestacions culturals posteriors. 5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arquitectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina</i> Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció. Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. <i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i> Expressions i latinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...)</p>	<p>5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà. 5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre passat com a element significatiu de la nostra identitat.</p>

Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat. Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística.

Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4: Roma i la seua supervivència.

Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència. Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com ben social i senyal d'identitat.

Interès per conèixer l'origen llatí de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.

Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana, fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Cur- sus honorum i Romana legio</i> (pàg. 72 del llibre) permetrà a tra- vés d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i aju- darà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor. Assentats ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà res- posta al repte inicial de la situa- ció: <u>Captatio benevolentiae:</u> Conèixer la tècnica del discurs per a un romà era molt important per a poder consolidar el <i>cursus honorum</i>. Voleu can- viar el món amb la paraula? Endavant, trieu un assumpte que us preocupe, penseu en arg- uments a favor i en contra i ex- poseu-los als vostres companys mitjançant un discurs.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documen- ts Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/temasL-en-gua/tema6.html) https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/temasL-en-gua/tema7.html https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/temasL-en-gua/tema8.html https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/cultura.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'l prepararan textos adaptats i graduals.</p>
----------------------------	--	--	--	---	---

	Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
	Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
	Prova d'autoavaluació (bloc 4) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cultura/domus/PartesDomus.html)(Apartat
	del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)
didàctica	Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 2 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació del departament)

Situació d'aprenentatge núm. 4 (Llibre text: unitat 9 i 10 (bloc llengua) i unitat 6 (bloc cultura) (1a Avaluació)	Títol: <i>Què diuen els mites de nosaltres?</i> BLOC LLENGUA TEMA 9: L'oració de relatiu	Context:		perso n al	☒	educatiu		soci al		professio nal
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat reforçarà l'oració subordinada en concret la de relatiu, apreciarà la seua similitud amb les construccions de participi de present, la manera de fer i respondre preguntes, la riquesa de ID, EA, ID i els principals pronoms i els adverbis relacionats amb ells, diferenciarà el numerals cardinal i ordinals i de la flexió verbal coneixerà el preterit plusquamperfet i futur perfect d'indicatiu, practicarà els numerals amb l'adquisició dels coneixements del calendari romà. Podran comprendre com els mites romans es funden en part amb els grecs prenent d'aquests moltes característiques i descobriran alguns mites propis de la tradició romana, com el de la fundació mítica de Roma. A més, coneixeran les característiques de la religió romana, així com la seua pervivència en la nostra societat i costums. Un altre aspecte important de la societat romana que descobriran és com mesuraven el temps: el calendari romà que ens van llegar i pel qual ens regim, així com els noms de la majoria dels dies de la setmana, mesos i any.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lin- güística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge. El formarà en la tolerància cap a altres cultures i religions i l'ajudarà a valorar el patrimoni artístic.								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins.</p> <p>1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins.</p> <p>1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes no personals del verb en textos clàssics llatins.</p> <p>1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües estrangeres ajudant a l'enriquiment personal i professional.</p> <p>2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.</p> <p>2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.</p> <p>2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.</p>
--	--	--

Competències

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, es- crits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2. Competència específica 5

Localitzar i valorar la presència del món clàssic en el patri- moni històric, arqueològic i artístic d'Europa, de la Península Ibèrica i de la Comunitat Valenciana, i contribuir-ne a la conservació i respecte.

Aquesta competència específica es connecta amb els se- güents descriptors del Perfil d'eixida: CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.

3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.

3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació propor- cionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.

3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura lla- tina.

3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres li- teraris, apreciand les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.

3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.

5.1 Argumentar amb exemples la importància de la tradició romana en les manifes- tacions culturals posteriors.

5.2 Localitzar i valorar la presència de referents patrimonials arqueològics, arqui- tectònics i artístics romans en l'entorn més pròxim i en la Península Ibèrica.

5.3 Realitzar activitats orientades al coneixement i estima de les manifestacions culturals i els valors cívics del nostre passat romà.

5.4 Mostrar respecte per les expressions culturals i els valors cívics del nostre pas- sat com a element significatiu de la nostra identitat.

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 4: Roma i la seua supervivència.

Estratègies i eines (analògiques i digitals) per a relacionar, comentar i interpretar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i de la pròpia experiència. Posada en valor, compromís de preservació i gaudi del patrimoni arqueològic romà com ben social i senyal d'identitat.

Interès per conèixer l'origen llatí de moltes de les nostres tradicions, costums i manifestacions culturals.

Estratègies de creació pròpia individuals o grupals sobre el llegat de la cultura romana, fent ús de fonts d'informació fiables i de les noves tecnologies.

Seqüenciació d'activitats
Lectura dels textos en llatí *Religio* i *Dei deaque* (pàg. 102 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.

A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professor al llarg de les següents fases: processar, abstractaure, comprendre i consolidar. Una vegada que han assolit els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació:

Sóc la estàtua d'una divinitat romana, escolta'm:

Què dirien les estàtues dels déus romans si parlaren? Si tingueren opinió, quina seria? Et convidem a reflexionar sobre la conservació del patrimoni arqueològic concedint la paraula a l'obra que tries.

Organització dels espais

Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.

Distribució del temps

10 sessions

Recursos i materials

Vídeos
Documents
Recursos interactius
Activitats interactives
Enllaçats

:
(<https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- qua/tema9.html>)

<https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/temasL en- qua/tema10.html>

<https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/w eb li- bro tilde latin/cultura.html>)

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats. Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.

Organització	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació (bloc 4) (https://view.genial.ly/6497fd9e01436d001809a21e/presentation-actividadcalendario)(Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 1, 2 i 3 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>			
Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat				

Situació d'aprenentatge núm. 5 (Llibre text: unitat 11 (bloc llengua) (2a Avaluació)	Títol: <i>Per què la paraula "persona" està relacionada amb el teatre?</i>	Context:		perso n al	X	educatiu		soci al		professio nal
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprofundirà en la morfologia del participi de perfecte i futur, i en la sintaxi del participi. Finalment reforçarà la passiva de perfect i el verbs deponents	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques des- pertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lin- güística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una reali- tzació eficaç de les tasques de l'aprenentatge.								

Competències específiques

Competència específica 1.

Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.

Competència específica 2.

Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Criteris d'avaluació vinculats

- 1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins.
- 1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins.
- 1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins.
- 1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes personals del verb en textos clàssics llatins.
- 1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües estrangeres ajudant a l'enriquiment personal i professional.
- 2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.
- 2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.
- 2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.
- 2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.
- 3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.
- 3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació proporcionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.
- 3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura llatina.
- 3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres literaris, apreciats les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.
- 3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos. La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.</p> <p>Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.</p> <p><i>BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme</i></p> <p>Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.</p> <p>Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.</p>	
<p>Sabers bàsics</p>		

Organització	Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.				
	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos en llatí <i>Thea- tri aedificium</i> i <i>Ludi scaenici</i> (pàg. 122 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>De plorar o de riu:</u> A les representacions teatrals el actor portaven màscares que en llatí s'anomenen "personae".</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 10 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en : (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-tilde-latin/temasL-en-qua/tema11.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'l prepararan textos adaptats i graduals.</p>

<p>Per què les utilitzaven? Per què eren diferents les de la comèdia i les de la tragèdia? Quines característiques havien de tindre?</p>				
--	--	--	--	--

<p>Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema11/25.html(Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 6,7 i 8 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4(Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
---	--

Situació d'aprenentatge núm. 6 (Llibre text: unitat 12 (bloc llengua) i unitat 1 (bloc literatura) (2a Avaluació)	Títol: <i>Què tenen en comú els herois èpics?</i>	Context:	person a l	X	educatiu	soci al	profession al
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat reforçarà les formes verbals de subjuntiu, aprofundirà en la sintaxi dels nexes UT, NE i CUM i repassarà les oracions condicionals. Finalment aprendrà les característiques generals de l'èpica, els poetes èpics arcaica i de l'època arcaica i de l'època imperial.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques despertarà la capacitat crítica de l'alumnat, li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge.					

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competències específiques

Competència específica 1.

Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.

Competència específica 2.

Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinis- mes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.

Criteris d'avaluació vinculats

- 1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins.
- 1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins.
- 1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins.
- 1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes no personals del verb en textos clàssics llatins.
- 1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües estrangeres ajudant a l'enriquiment personal i professional.
- 2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.
- 2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.
- 2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.
- 2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.
- 3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.
- 3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació proporcionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.
- 3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura llatina.
- 3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres literaris, apreciand les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.
- 3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació

llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 3. La literatura llatina

Principals gèneres literaris, obres i autors llatins, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors. Influència de la literatura llatina en la producció cultural europea.

Analogies i diferències entre els gèneres literaris llatins i els de la literatura actual. Interès cap a la literatura i la seua lectura com a font de plaer i de coneixement del món. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura del text en llatí <i>Heroicum carmeni</i> (pàg. 134 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>El camí de l'heroi:</u></p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps 10 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: (https://tilde.dia-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/te-masLengua/tema12.html) (https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/literatura.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats. Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.</p>
<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació (https://view.genial.ly/64980c2361da73001206133e/learning-experience-didactic-unit-traduccioneutropio) (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 5, 7 i 8 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4 (Apartat</p>					

del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament

Curs acadèmic: 2025-2026	Matèria: Llatí	Nivell: 2n batxillerat	Grup:
---------------------------------	-----------------------	-------------------------------	--------------

Situació d'aprenentatge núm. 7 (Llibre text: unitat 13 (bloc llengua) (2a Avaluació)	Títol: <i>Per què Publi Corneli Escipió té el sobrenom d'Africanus?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td>person al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td>soci al</td> <td></td> <td>profession al</td> </tr> </table>		person al	X	educatiu		soci al		profession al
		person al	X	educatiu		soci al		profession al		
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat aprofundirà amb els principals verbs irregulars i en la morfologia i la sintaxi de l'infinitiu.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge.									
Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.	Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins. 1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins. 1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins. 1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes no personals del verb en textos clàssics llatins. 1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües								

		estrangeres ajudant a l'enriquiment personal i professional.
--	--	---

	<p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.</p> <p>2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.</p> <p>2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.</p> <p>3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.</p> <p>3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació proporcionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.</p> <p>3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura llatina.</p>
<p>Sabers bàsics</p>		<p>3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres literaris, apreciand les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.</p> <p>3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.</p>

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació.

Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura del text en llatí <i>Hannibal</i> (pàg. 144 del llibre) permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u><i>Africanus</i>, el fill del cònsol:</u> L'epígraf és el títol d'una novel·la històrica que forma part d'una trilogia. Investiga i esbrina qui és l'autor i com és titulen les altres dues obres de la trilogia. Escriu el resultat.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats en: https://tilde.dia-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/te-masLengua/tema13.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats. Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.</p>
<p>Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'autoavaluació https://view.genial.ly/64980c2361da73001206133e/learning-experience-didactic-unit-traduccioneutropio (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p> <p>Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 5, 6, i 8 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>					

Situació d'aprenentatge núm. 8 (Llibre text: unitat 14 (bloc llengua) i unitat 2 (bloc literatura) (2a Avaluació)	Títol: <i>Era original o un plagi la "contaminatio"?</i>	Context:		perso n al	☒	educatiu		soci al		professio nal
	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat repassarà la resta verbs irregulars (<i>eo</i> i <i>fero</i>), la morfologia i la sintaxi del gerundi, gerundiu i supí i la construcció perifràstica.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge està relacionada amb l'àrees lingüístiques despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, es- tudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge.								

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alum- nat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 2.</u> Identificar i valorar els principals elements lèxics llatins, les seues variacions i el seu llegat en les llengües conegudes per l'alumnat, a través de l'aprenentatge de l'etimologia, els llatinismes, la composició i derivació. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CP2, CP3, STEM1, CPSAA7.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, es- crits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1,CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Identificar i analitzar en profunditat els aspectes morfològics del llatí (excepcions i irregularitats de la declinació i conjugació) en textos clàssics llatins.</p> <p>1.2. Distingir i analitzar en profunditat els aspectes sintàctics del llatí en textos llatins.</p> <p>1.3. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques llatines en textos clàssics llatins.</p> <p>1.4. Utilitzar de manera precisa la formació i funcions de les formes no personals del verb en textos clàssics llatins.</p> <p>1.5. Valorar la llengua llatina com a mitjà per a l'adquisició d'altres llengües estrangeres ajudant a l'enriquiment personal i professional.</p> <p>2.1. Conèixer i aplicar les regles d'evolució fonètica del llatí per a deduir l'evolució de les paraules llatines a les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>2.2. Manejar adequadament els mecanismes de derivació en les llengües conegudes per l'alumnat.</p> <p>2.3. Inferir el significat d'alguns tecnicismes i neologismes aplicant els principals fonaments de la derivació i composició amb prefixos llatins.</p> <p>2.4. Adoptar una actitud de respecte cap a la diversitat com a riquesa cultural i lingüística reflexionant sobre els estereotips lingüístics.</p> <p>3.1. Aplicar els coneixements sobre elements i construccions morfològiques i sintàctiques regulars i irregulars en la interpretació i traducció de textos clàssics.</p> <p>3.2. Ajustar el significat dels termes llatins tenint en compte la informació proporcionada en els textos i utilitzant els suports necessaris per a la seua traducció.</p> <p>3.3. Llegir passatges i textos clàssics posant-los en el context de la literatura lla- tina.</p> <p>3.4. Interpretar i traduir textos llatins adaptats o originals de diferents gèneres literaris, apreciand les semblances i coincidències amb altres llengües conegudes.</p> <p>3.5. Reflexionar sobre les pròpies traduccions proposant i argumentant els canvis a partir de la reflexió lingüística.</p>
--	---	---

Sabers bàsics

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina

Concepte de la llengua flexiva: nominal i pronominal. Peculiaritats de la declinació llatina. Conjugació: El verb llatí. Els casos i els seus usos.

La concordança i l'ordre de paraules. L'oració: simples i compostes. Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i la autocorrecció.

Recursos analògics i digitals per a l'adquisició de llengües: Portfoli Europeu de les Llengües (PLE), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 2. El llatí i el plurilingüisme

Expressions i llatinismes d'ús freqüent, integrades en les llengües modernes i el seu ús en diferents tipus de textos (literaris, periodístics, publicitaris...) Influència del llatí en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumnat.

Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació. Respecte per la diversitat lingüística. Ús de bibliografia i bibliografia web (lexicografia, repertoris, glossaris) en l'estudi i aprenentatge de la llengua llatina com a base en la consolidació d'altres llengües estrangeres.

BLOC 3. La literatura llatina

Principals gèneres literaris, obres i autors llatins, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors. Influència de la literatura llatina en la producció cultural europea.

Analogies i diferències entre el gèneres literaris llatins i els de la literatura actual. Interès cap a la literatura i la seua lectura com a font de plaer i de coneixement del món. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades

Organització	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels texts de la pàgina 222 del llibre permetrà a través d' una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, aju-darà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el pro- ducte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u><i>El qofus de Roma:</i></u></p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de manera voluntària podran practicar les activitats interactives.</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos Documents Recursos interactius Activitats interactives Enllaçats</p> <p>en</p> <p>:</p> <p>(https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema14.html) https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/literatura.html</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats. Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.</p>
Instruments de recollida d'informació per a la valoració del progrés de l'alumnat	<p><i>Golfus de Roma</i> és, sense cap dubte, la comèdia musical més divertida de tots els temps. Basant-se molt lliurement en les comèdies de Plauto. Redacta tu un guió cinematogràfic escollin l'ar- gument dues o tres comèdies de Plaute.</p>				

Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'autoavaluació https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/temasLengua/tema14/6.html (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 5, 6 i 7 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3 i 4 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)

Situació	Títol: <i>En l'actualitat la història és un gènere literari o una disciplina científica?</i>	Context:		personal	X	educatiu		soci al		professio nal
-----------------	---	-----------------	--	----------	---	----------	--	------------	--	------------------

d'aprenentatge núm. 9 (Llibre text: unitat 3 (bloc literatura) i textos Caesar (Antologia de textos) (3a Avaluació) Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats	Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat reforçarà la traducció de textos llatins i aprendrà les característiques generals de l'èpica, els poemes èpics arcaics i de l'èpica arcaica i de l'èpica imperial.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge despertarà la capacitat crítica de l'alumnat, li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge.
	Competències específiques <u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, tot identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.	Criteris d'avaluació vinculats 1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciand variants i coincidències amb altres llengües conegudes. 1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informació cotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o atles, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres d'estil. 1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística. 1.4. Realitzar la lectura directa de textos llatins senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del llatí.

		<p>1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua llatina, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per a superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los explícits i compartint-los..</p>
	<p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1,CCEC2.</p>	<p>3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris llatins de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector.</p> <p>3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris llatins comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat.</p> <p>3.4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'hagi partit de la civilització i cultura llatines com a font d'inspiració..</p>

<p>Sabers bàsics</p>	<p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina: b) Textos llatins i la seua traducció i producció</i></p> <p>Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Recursos estilístics freqüents i la seua relació amb el contingut del text. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.</p> <p>Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.</p> <p>Recursos analògics i digitals per l'adquisició de llengües: Portfolio Europeu de les llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.</p> <p><i>BLOC 3. La literatura llatina</i></p> <p>Principals gèneres literaris, obres i autors llatins, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors. Influència de la literatura llatina en la producció cultural europea.</p> <p>Analogies i diferències entre el gèneres literaris llatins i els de la literatura actual. Interès cap a la literatura i la seua lectura com a font de plaer i de coneixement del món. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.</p>				
<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats</p> <p>Lectura dels textos de la pàgina 230 del llibre permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema.</p> <p>A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat.</p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de es reforçarà amb la traducció de .</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>15 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos (https://youtu.be/KQ83jmVA_ZTc)</p> <p>Documents (https://lengua-sap.files.wordpress.com/2010/11/ahistoriografc3ada-romana1.pdf)</p> <p>https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/webli-bro-tilde-latin/textos.html</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.</p>

	Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <i>Historia vero testis temporum</i> : Creus que un historiador actual podria escriure <i>Ab urbe condita</i> partint d'una llegenda? Raona per escrit la teua opinió en arguments que la reforcen.				
Instruments de recollida departament) d'info tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/caesar/1.html del departament) i 8	Valoració del repte (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web-libro-tilde-latin/caesar/1.html (Apartat del 15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 10 i 11 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 i 8 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)				

Situació d'aprenentatge núm. 10	Títol: <i>Està lligada l'oratòria a la democràcia?</i>	Context:	personal	☒	educatiu		social		professional
Descripció / Justificació:		Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS:							

(Llibre text: unitat 4
(bloc literatura) i
textos
Salustius (Antologia
de textos)
(3a Avaluació)

Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat reforçarà la producció de textos llatins i aprendrà les característiques generals de l'èpica, els poemes èpics arcaics i de l'èpica arcaica i de l'èpica imperial.

Aquesta situació d'aprenentatge despertarà la capacitat crítica de l'alumnat, li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge.

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>Competències específiques</p> <p><u>Competència específica 1.</u> Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, tot identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.</p> <p><u>Competència específica 3.</u> Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.</p>	<p>Criteris d'avaluació vinculats</p> <p>1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciand variants i coincidències amb altres llengües conegudes.</p> <p>1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informació cotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o atlas, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres d'estil.</p> <p>1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística.</p> <p>1.4. Realitzar la lectura directa de textos llatins senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del llatí.</p> <p>1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua llatina, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per a superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los explícits i compartint-los..</p>
<p>Sabers bàsics</p>		<p>3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris llatins de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector.</p> <p>3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris llatins comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat.</p> <p>3.4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments signifi-</p>

catius en els quals s'hagi partit de la civilització i cultura llatines com a font d'inspiració.

BLOC 1. Sistema de la llengua llatina: b) Textos llatins i la seua traducció i producció Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Recursos estilístics freqüents i la seua relació amb el contingut del text.

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.

Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació.

Recursos analògics i digitals per l'adquisició de llengües: Portfolio Europeu de les llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos.

BLOC 3. La literatura llatina

Principals gèneres literaris, obres i autors llatins, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors. Influència de la literatura llatina en la producció cultural europea.

Analogies i diferències entre el gèneres literaris llatins i els de la literatura actual. Interès cap a la literatura i la seua lectura com a font de plaer i de coneixement del món. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels textos de la pàgina 236 del llibre permetrà a través d'una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u>El poder de la paraula:</u> Repassa la informació dels textos i Trieu un assumpte que us preocupe per cada dos equips. Un equip pensarà arguments a favor i l'altre en contra. Després cada equip exposarà la seua postura en un discurs.</p>	<p>Organització dels espais Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de es reforçarà amb la traducció de .</p>	<p>Distribució del temps 10 sessions</p>	<p>Recursos i materials Vídeos (https://youtu.be/4VrTkHqudXk) Documents (https://www.edu.xunta.gal/centros/iessofiacasanova/aula-virtual/plugin-file.php/39456/mod_resource/content/1/Oratoria-Ci-cer%C3%B3n-cast-SC-2.pdf) https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_la_tin/textos.html)</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.</p>
<p>Instruments de</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/salustius/1.html (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 9 i 11 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 i 8 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>				

Situació d'aprenentatge núm. 11 (Llibre text: unitat 5 (bloc literatura) i textos Nepos i Eutropius (Antologia de textos) (3a Avaluació))	Títol: <i>Estan els tòpics llatins en la música que escoltes?</i>	Context: <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td>perso n al</td> <td>X</td> <td>educatiu</td> <td></td> <td></td> <td>soc i al</td> <td></td> <td>professio nal</td> </tr> </table>											perso n al	X	educatiu			soc i al		professio nal
			perso n al	X	educatiu			soc i al		professio nal										
Descripció / Justificació: Amb aquesta situació d'aprenentatge l'alumnat reforçarà la traducció de textos llatins i aprendrà les característiques generals de l'èpica, els poemes èpics arcaica i de l'època arcaica i de l'època imperial.	Relació amb els reptes del s.XXI i els ODS: Aquesta situació d'aprenentatge despertarà la capacitat crítica de l'alumnat , li ajudarà a valorar la diversitat lingüística com una riquesa i a desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi, oci i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge.																			

Competències específiques

Competència específica 1.

Analitzar els elements bàsics de la llengua llatina, tot identificant i reflexionant sobre el seu funcionament lingüístic a través de la comparació amb les llengües conegudes per l'alumnat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL1, CCL2, CP2, STEM2.

Competència específica 3.

Argumentar, interpretar, traduir i produir textos llatins, escrits i orals, de dificultat graduada a partir d'estratègies de deducció i inducció utilitzant el context lingüístic, històric, social i polític.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil d'eixida: CCL4, CCEC1, CCEC2.

Críteris d'avaluació vinculats

1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciament variants i coincidències amb altres llengües conegudes.

1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informació cotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o atlas, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres d'estil.

1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística.

1.4. Realitzar la lectura directa de textos llatins senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del llatí.

1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua llatina, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per a superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los explícits i compartint-los.

3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris llatins de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector.

3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris llatins comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat.

3.4. Crear textos individuals o col·lectius

<p>Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats</p>	<p>amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres</p> <p><i>BLOC 1. Sistema de la llengua llatina: b) Textos llatins i la seua traducció i producció</i> Estratègies d'interpretació i traducció, errors freqüents i tècniques per a evitar-los. Recursos estilístics freqüents i la seua relació amb el contingut del text. Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives. Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació. Recursos analògics i digitals per l'adquisició de llengües: Portfolio Europeu de les llengües (PEL), imatges, glossaris, diccionaris, etc. Estratègies, eines i tècniques de retroversió de textos. <i>BLOC 3. La literatura llatina</i> Principals gèneres literaris, obres i autors llatins, tant dones com homes: importància i influència en expressions artístiques posteriors. Influència de la literatura llatina en la producció cultural europea. Analogies i diferències entre el gèneres literaris llatins i els de la literatura actual. Interès cap a la literatura i la seua lectura com a font de plaer i de coneixement del món. Respecte a l'autoria de les fonts d'informació consultades.</p>	<p>o fragments significatius en els quals s'hagi partit de la civilització i cultura llatines com a font d'inspiració</p>
<p>Sabers bàsics</p>		

<p>Organització</p>	<p>Seqüenciació d'activitats Lectura dels texts de la pàgina 242 del llibre permetrà a través d' una sèrie de preguntes, la participació de tot el grup, i a més, ajudarà a detectar els coneixements previs del tema. A partir d'aquesta situació inicial els alumnes construeixen el seu propi aprenentatge amb l'ajuda del professorat. Assentat ja els coneixements, és el moment de dur a terme el producte final que donarà resposta al repte inicial de la situació: <u><i>Ubi sunt</i> els tòpics?</u></p>	<p>Organització dels espais</p> <p>Aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà fonamentalment a l'aula. A casa de es reforçarà amb la traducció de .</p>	<p>Distribució del temps</p> <p>10 sessions</p>	<p>Recursos i materials</p> <p>Vídeos https://youtu.be/1yOsf4Pyodg Documents https://mestrea-casa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500009242214&name=DLFE-422122.pdf</p>	<p>Mesures de resposta educativa per a la inclusió</p> <p>Per a facilitar l'assimilació dels continguts essencials se'ls facilitarà la comprensió mitjançant fotocòpies amb continguts i recursos digitals adaptats . Si la dificultat està en la traducció de textos, se'ls prepararan textos adaptats i graduals.</p>
	<p>Hi ha assumptes que sempre han preocupat l'ésser humà, com l'amor, la vida o la mort; per això són temes recurrents en l'art. També et preocupen a tu? Expressa la teua manera de veure'ls seguint el model d'Ovidi, Horaci o Catul.</p>				

<p>) de la rúbrica i 8</p>	<p>Valoració del repte (Apartat del15% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova parcial d'avaluació (blocs 1 i 2) (Apartat 25% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'autoavaluació https://tilde.dialogo-tilde.es/actividades/web_libro_tilde_latin/cicero/1.html (Apartat del15% detallada a la programació didàctica del departament) Prova d'avaluació final junt a les situacions d'aprenentatge 9 i 10 amb el reforç de les situacions d'aprenentatge 1,2,3, 4,5,6,7 (Apartat del 60% de la rúbrica detallada a la programació didàctica del departament)</p>
---	---

3.3. Elements transversals

3.3.1 Equitat i inclusió

Fent referència al Decret 104/2018 de 27 de juliol del Consell s'incorporen en cadascuna de les situacions d'aprenentatge una sèrie de recursos i estratègies perquè aquells estudiants que tinguen dificultats en l'adquisició de qualsevol competència específica i/o saber puga aconseguir salvar les dificultats i mancances inicials.

El material escollit desenvolupa els principis d'equitat i d'inclusió. Ho fa, per exemple, a través de les tasques en grup, de l'equitat de gènere en l'autoria dels textos que formen part de les unitats del llibre de l'alumnat i en la temàtica d'alguns d'aquests (contra la discriminació per raó de gènere, de procedència, de llengua, d'edat...). Les interaccions a classe s'han de produir atenent a criteris d'heterogeneïtat: els alumnes han de tindre característiques diverses quant a gènere, origen, nivell acadèmic, habilitats socials, etc. Aquestes interaccions entre perfils tan diferents permeten oferir una educació inclusiva i eliminar prejudicis.

3.3.2 Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

El nostre objectiu és educar lectors competents, per la qual cosa com a punt de partida hem de considerar quines competències lectores no dominen:

1. L'alumnat comprèn els textos en els seus aspectes més literals i explícits, sempre que no tinguen necessitat de coneixements previs complexos. No obstant això, troba dificultats en un tipus de lectura que exigeix més profunditat.
2. Té dificultat a l'hora de deduir, sense cap tipus d'ajuda, la idea principal del text, encara que si es tracta d'identificar-la entre diverses possibilitats, la dificultat disminueix.
3. Mostra també problemes per a organitzar jeràrquicament la informació d'un text.
4. Falla en tasques que exigeix tenir en compte informació que apareix distribuïda al llarg del text, és a dir, que no està localitzada en un punt del mateix.
5. Aquesta mateixa dificultat la troba quan ha de relacionar informació de dos textos diferents per a respondre a una pregunta plantejada.
6. Manifesta també mancances quan la tasca exigeix la comprensió de l'estructura del text. És a dir, saber identificar les parts, de què tracta cada part i la relació que guarden entre elles les mateixes.

7. Finalment, cada curs s'eleva el nombre d'alumnat estranger, l'extracte cultural del qual passa desapercbut sense que s'aprofite la riquesa que podria proporcionar-nos.

Per a aconseguir resoldre aquestes mancances proposem el següent:

Objectius per a l'alumnat

1. Millorar la competència comunicativa mitjançant el desenvolupament de les quatre destreses bàsiques (parlar, escoltar, llegir i escriure), lú's adequat de les normes lingüístiques, especialment ortogràfiques, esforçant-se per adquirir precisió i riquesa lèxica.
2. Adquirir una competència lectora en grau suficient per a extraure les idees principals, resumir el seu contingut i expressar opinions sobre aquests textos, valorant el seu propi esforç i el dels altres.
3. Utilitzar la lectura com a instrument preferent del procés d'aprenentatge, per a l'accés a la cultura, l'organització reflexiva del pensament i la comprensió de la realitat, desenvolupant capacitats com l'anàlisi, la interpretació o la síntesi.
4. Desenvolupar hàbits de lectura en la seua vida quotidiana i valorar la diversió i el plaer estètic que proporciona aquesta activitat, gaudint l'experiència literària.
5. Utilitzar adequadament els recursos i mecanismes de la llengua, aprendre a descriure, narrar i argumentar amb precisió, eficàcia comunicativa i, si escau, creativitat.
6. Reconèixer la importància dels mitjans de comunicació i analitzar els seus missatges amb sentit crític, mostrant interès per mantenir-se informat i comprendre la realitat contemporània.
7. Fomentar l'autonomia i la confiança en les seues possibilitats de progrés, l'afany de superació i la constància necessària per a concloure tasques, adquirint hàbits de treball planificat.
8. Afavorir la reflexió sobre totes aquelles realitats que els textos revelen, així com sobre els valors socials implícits, les actituds i els compromisos individuals o col·lectius que cal assumir per a aconseguir una societat més justa.

Objectius per al professorat

1. Assajar materials didàctics amb caràcter innovador com a eines de suport a la labor docent orientada a la millora de rendiments i de les competències bàsiques per part de l'alumnat amb especial èmfasi en l'immigrant. El context educatiu de docència directa és un espai d'acció

i també de reflexió per al professorat. El caràcter transversal de la LOMLOE possibilita traslladar l'experiència educativa des de qualsevol altre àmbit (en el nostre cas l'estudi del llatí) per a millorar el rendiment en l'expressió escrita i comprensió lectora en les llengües dú's de la Comunitat Valenciana, és a dir, de les competències bàsiques en l'àmbit lingüístic.

2. Promoure l'educació intercultural des d'un plantejament global de centre docent, assumida per la comunitat educativa i dirigida a tot l'alumnat.
3. Optimitzar la transmissió de valors és una tasca de tota la comunitat educativa i no d'un àmbit en concret. La lectura compartida i comentada en grup de textos referencials de la nostra cultura comuna propicia la identificació entorn d'uns valors durant generacions. L'eficàcia del treball de cada assignatura es veu reforçada des de la Tutoria o l'Atenció Educativa amb plantejaments globals que cohesionen la comunitat educativa en un projecte global de centre.
4. Fomentar la formació del professorat a través de la investigació i la innovació educativa sobre el procés de millora de la pràctica educativa i el diàleg entre cultures. Gràcies als treballs de John Dewey i Lawrence Stenhouse en la segona meitat del s. XX, el professorat gaudeix d'un paper més actiu en la investigació de l'ensenyament. La idea és que siga el professorat qui investigue la seua pròpia pràctica i valore la seua situació d'una manera crítica. Fent açò assolirà un desenvolupament professional significatiu, es farà més autònom en els judicis sobre la seua pràctica i descobrirà com pot fer més educatiu l'ensenyament. Stenhouse proposa que la investigació no siga tant el mitjà de conquerir el coneixement com que el procés d'investigació tinga un alt poder educatiu per als qui ho practiquen.
5. Afavorir les accions innovadores en el desenvolupament del currículum fent especial èmfasi en el desenvolupament de les competències bàsiques. La investigació-acció potencia el paper actiu del professorat, possibilita la detecció dels problemes reals en el context de docència directa i afavoreix la presa de mesures concretes per a la millora de les competències bàsiques de l'alumnat.

Metodologia didàctica.

La metodologia ha de ser participativa, activa i que incite, en la mesura d'allò possible, a la creativitat. Per això es proposen les següents estratègies:

- Lectura en veu alta per part del professorat
- Una vegada que el text haja estat llegit pel grup en veu baixa, haurà de ser el professorat qui realitze la primera lectura en veu alta del mateix, posant especial atenció a la pronunciació, les pauses i procurant fer una lectura que no siga plana i desperte la curiositat de l'alumnat.
- Aclariment del lèxic desconegut.

- Si apareix algun terme culte o bé fosc, el professorat pot sol·licitar l'ajuda de l'alumnat per a verificar el seu significat a través de diccionaris en paper o electrònics. És imprescindible que s'entenguen tots i cadascun dels vocables.
- Explicació del context referencial.
- Lectura en veu alta per part de l'alumnat.
- Després dels passos anteriors, és el moment que l'alumnat participe activament tant en la lectura del text com en la seua interpretació per part d'altres companys. Convé que tots participen al llarg del curs però, per a les sessions inicials, és preferible començar amb alumnat voluntari. Després de la lectura, és recomanable fer una posada en comú dels encerts i dels errors perquè tots puguin millorar en següents ocasions.
- Posada en comú de les idees principals del text.
- Extraure la idea principal i les secundàries de forma individual o per parelles i ser capaç de realitzar un resum amb les seues pròpies paraules.
- Activitats diverses relacionades amb els textos llegits.

3.3.3 Comunicació audiovisual. TIC.

Per aconseguir que l'alumnat faça ús del tractament de la informació i competència digital i del foment de les habilitats per a iniciar-se en l'aprenentatge i ser capaç de continuar aprenent de manera cada vegada més eficaç i autònoma amb iniciativa personal el departament:

- Fomentarà entre l'alumnat la utilització de les TIC més enllà de l'àmbit lúdic: Es crearan recursos digitals útils per a l'alumnat, i eines metodològiques a l'aula virtual.
- Impulsarà un coneixement basat en el diàleg, és a dir el constructivisme social: Es potenciaran a l'aula virtual les eines de comunicació (fòrums, xats, e-mails, etc..).
- Promourà entre el alumnat la col·laboració en el wiki del departament: El wiki del departament és un lloc web col·laboratiu, perquè els alumnes puguin crear, modificar i enllaçar els continguts creats, de forma interactiva, fàcil i ràpida.
- Es fomentarà la utilització de l'aula virtual: El departament vol que l'aula virtual de l'institut siga un espai de comunicació i de transmissió d'informació tant del alumnat cap al professorat com a la inversa.

3.3.4 Emprenedoria i creativitat

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor suposen la capacitat d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític. Requereix, per tant, poder reelaborar els plantejaments previs o crear noves idees, buscar solucions i posar-les en pràctica.

El aprenentatge de llatí contribueix al sentit d'iniciativa i esperit emprenedor en la mesura que aquest alumnat ha de planificar i avaluar diferents possibilitats i prendre decisions. El treball col·laboratiu i la posada en comú dels resultats implica valorar les aportacions d'altres companys, acceptar possibles errades, comprendre la forma de corregir-les i no rendir-se davant d'un resultat inadequat. En definitiva, aporta possibilitats de millora i fomenta l'afany de superació.

A través del llatí, l'alumnat coneixerà una màxima que es pot convertir en el seu nord vital. "*Audaces fortuna iuvat*" que, tot i no ser la cita exacta de Virgili, podem traduir-la com "La fortuna ajuda a les persones audaces". I aquesta màxima ha de regir les decisions més importants que l'alumnat haurà de prendre al llarg de vida. Si no s'avaluen els resultats, tot i que el balanç siga positiu, no sempre l'èxit coronarà l'empresa, però, en qualsevol cas, dels errors també s'aprèn.

3.3.5 Educació cívica i democràtica

La cultura llatina és un model immillorable per tractar l'educació cívica i constitucional amb l'alumnat: el paper de la dona en la societat actual per oposició a la seua situació en l'antiguitat; les relacions de l'individu amb la comunitat; la igualtat d'oportunitats sense discriminació de sexe, raça o religió; el valor del diàleg i el pacte per a la resolució de conflictes; la cooperació entre els diferents pobles i el respecte pel patrimoni natural. Aquests aspectes s'han de tenir en compte sempre que les limitacions horàries ho permeten i la llista es pot veure sensiblement ampliada (dieta mediterrània, educació per la salut, la *pax romana*, el sistema educatiu, etc.).

3.3.6 Consciència ecològica i educació per a la sostenibilitat (ODS)

Al llarg de les seqüències didàctiques, trobem textos de ficció, textos informatius i expositius i activitats diverses que miren de transmetre valors com el respecte per la natura i el desenvolupament d'una consciència ecològica, que ens permeta pensar en les conseqüències dels nostres hàbits i del nostre sistema econòmic.

3.3.7 Educació per a la salut

Un altre dels temes recurrents és el foment d'hàbits de vida saludables, la qual cosa inclou l'educació afectiva sexual. L'adolescència és una etapa de grans canvis, tant físics com emocionals i intel·lectuals, de manera que hem de saber estar al costat de l'alumnat per a orientar-lo i assegurar-nos que la salut és una de les seues prioritats.

3.9. Avaluació de la pràctica docent

3.9.1. Recursos didàctics i organitzatius

En llatí 1r i 2n

- S'emprarà llibre de text perquè l'alumnat tinga sempre al seu abast els sabers tractats.
- El llibre es complementarà amb els recursos que ofereixen les TIC que són més atractius per a l'alumnat.
- La informació serà detallada però orientada a que l'aprenentatge siga un repte per a l'alumnat.
- Es prendran les mesures oportunes perquè l'alumnat entenga que els sabers s'interrelacionen.
- Els treballs es faran de manera que l'alumnat faça una reflexió i un esforç i no es limite a realitzar una recerca a Internet.
- Es facilitarà l'aprenentatge col·laboratiu en classe.
- Es prepararan dinàmiques per crear un bon clima d'aula i perquè tothom es conega millor.
- Es fomentarà una avaluació formadora i es diversificaran les eines d'avaluació.
- Es farà una reflexió després de cada avaluació per si alguna cosa no funciona i s'ha de canviar o modificar.

ANNEXOS

1. ACTIVITATS EXTRAESCOLARS I COMPLEMENTÀRIES

ACTIVITAT	TEMPORALITZACIÓ	NIVELL
Ludi Saguntini	Abril/Maig	4°ESO/B ATX
Viatge cultural València	Per determinar	4°ESO/B ATX
Castelló mitològic	2°trimestre	4°ESO/B ATX
Villa romana de Vinamargo	2°trimestre	4°ESO/B ATX
Saturnalia: cançons latines	1°trimestre	4°ESO
Viatge cultural Roma	Per determinar	4°ESO/B ATX
Viatge cultural França	Per determinar	4°ESO/B ATX
Taller de cuina romana i vestimenta	Per determinar	4°ESO/B ATX
Viatge cultural Tarragona	Per determinar	4°ESO/B ATX

PENDENTS

DEPARTAMENT LLATÍ	
MATÈRIA	LLATÍ I
INSTRUMENTS D'OBSERVACIÓ	<p>Atenent a l'alumnat pendent, s' ofereixen dos itineraris, tenint en compte si són alumnes presencials o a distància en Llatí II.</p> <ul style="list-style-type: none">a. Alumnat presencial en Llatí, oferirem dos possibilitats de recuperació:<ul style="list-style-type: none">- Una basada en la presencialitat i per tant en l'observació diària de la seua evolució (assistència, interès i treball). Tenint en compte un resultat positiu d'aquesta observació, si aprova la primera i segona avaluació, es considerarà aprovat Llatí I.- En el cas de no superar la matèria Llatí II en les dues primeres avaluacions, es pot presentar a la convocatòria de pendents.b. Alumnat a distància, oferirem també dos possibilitats de recuperació:<ul style="list-style-type: none">- Si superen el primer quadrimestre Llatí II, amb la entrega de les activitats i seguiment de la matèria, es considerarà aprovat Llatí I.- En el cas de no superar la matèria Llatí II el primer quadrimestre, es pot presentar a la convocatòria de pendents.
TEMPORALITZACIÓ	L'alumnat amb la matèria pendent Llatí I està cursant Llatí II, tant en la modalitat diürna i CEED, per la qual cosa es fa un seguiment del seu progrés. Aquest any no tenen al seu abast el repàs de Llatí.
SABERS BÀSICS	Els que estan descrits en les unitats 1 a 9 del llibre Latín 1 y 2, Ed. Tilde (els continguts gramaticals inclosos), i del temes de cultura. Es pot emprar altre manual.
CRITERIS D'AVAUACIÓ QUALIFICACIÓ	Si amb els resultats de la matèria Llatí II esmentats no es supera l'assignatura i cal presentar-se a l'examen de pendents, aquest puntuarà 90 % i un 10% les activitats desenvolupades.

3. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

DEPARTAMENT DE LLATÍ

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT NOCTURN

LLATÍ I NOCTURN

Proves escrites	80%
<p>En cada avaluació es realitzarà en principi dos exàmens escrits, i si es considera oportú, potser algun control. Els exàmens escrits inclouran textos i exercicis similars als fets a classe; els controls comprovaran els coneixements de morfologia.</p> <p>Les faltes d'ortografia descomptaran 0'25 i les faltes d'accentuació 0'15. L'intent o copia durant una prova escrita comporta un 0 com a qualificació .</p>	
Exercicis i treball a l'aula	5%
<ul style="list-style-type: none">- <i>Exercitia</i> del manual emprat a classe- Altres exercicis gramaticals- Activitats orals durant la classe	
Lectures/ Treballs d'investigació	10%
<p>Cultura: almenys es realitzarà una presentació oral al llarg del curs per a demostrar que ha assolit i han treballat atentament els continguts.</p> <p>En l'avaluació en què no es duga a terme l'exposició, el percentatge es sumarà al de les proves escrites (80+10=90)</p>	
Participació i esforç	5%
<ul style="list-style-type: none">- Assistència a classe, una actitud bona i respectuosa- Apropriada utilització del material escolar- Atenció i predisposició per a aprendre	
Qualificació final → Avaluació continua (valor de la nota final)	
<p>Respecte a la <u>pèrdua del dret a avaluació continua</u>, ens acollirem al reglament del centre.</p> <p>Són motius per a perdre el dret a avaluació continua: les faltes d'assistència sense justificar, les faltes greus en termes de disciplina, la falta reiterada del material necessari, la repetida no realització de les tasques encomanades, i en general, la falta d'interès de l'alumnat envers l'assignatura.</p>	

Latín II NOCTURN

Proves escrites	80%
En cada avaluació es realitzarà en principi dos exàmens escrits, i si es considera oportú, potser algú control. Els examens escrits inclouran textos i exercicis similars als fets a classe; els controls versaran sobre coneixements de morfologia. Les faltes d'ortografia descomptaran 0'25 i les faltes d'accentuació 0'15. L'intent o copia durant una prova escrita comporta un 0 com a qualificació .	
Exercicis i treball a l'aula	5%
<ul style="list-style-type: none">- <i>Exercitia</i> del manual emprat a classe- Altres exercicis gramaticals- Activitats orals durant la classe	
Lectures/ d'investigació	Treballs 10%
Literatura: almenys es realitzarà una presentació oral al llarg del curs per a demostrar que ha assolit i han treballat atentament els continguts. En l'avaluació en què no es duga a terme l'exposició, el percentatge es sumarà al de les proves escrites (80+10=90)	
Participació i esforç	5%
<ul style="list-style-type: none">- Assistència a classe, una actitud bona i respectuosa- Apropiaada utilització del material escolar- Atenció i predisposició per a aprendre	
Qualificació final → Avaluació continua (valor de la nota final)	
Respecte a la <u>pèrdua del dret a avaluació continua</u> , ens acollirem al RRI del centre. Són motius per a perdre el dret a avaluació continua: les faltes d'assistència sense justificar, les faltes greus en termes de disciplina, la falta reiterada del material necessari, la repetida no realització de les tasques encomanades, i en general, la falta d'interés de l'alumnat envers l'assignatura.	

MODALITAT DIÛRN

LLATÍ 4T ESO DIÛRN

PROVES ESCRITES	70%
Es faran dos exàmens per avaluació atenent als diferents continguts explicats. Les faltes d'ortografia descomptaran 0'25 i les faltes d'accentuació 0'15. L'ús del corrector es penalitzarà amb 0'5 per examen fins a un total de dos punts. L'intent o copia durant una prova escrita comporta un 0 com a qualificació .	
EXERCICIS I LLIBRETA DE L'ASSIGNATURA	10 %
Exercicis gramaticals treballats a classe Exercicis del llibre <i>Familia Romana</i> Seguiment de la llibreta de classe.	
TREBALLS CULTURALS I LECTURES	10 %
Treballs col.laboratius o individuals de contingut històric o cultural de l'assignatura. Presentacions orals sobre els treballs. Activitats o exposicions de les lectures proposades.	
PARTICIPACIÓ I ESFORÇ	10 %
L'assistència a classe, la bona educació i una actitud respectuosa. L'apropiada utilització del material escolar. La participació voluntària en les activitats proposades.	
Qualificació final → 1ª 30% 2 30% 3 40%	
Es treurà la nota amb aquests percentatges.	

LLATÍ 1
DIÛRN

PROVES ESCRITES 70%
Es faran dos exàmens per avaluació atenent als diferents continguts explicats. Les faltes d'ortografia descomptaran 0'25 i les faltes d'accentuació 0'15. L'ús del corrector es penalitzarà amb 0'5 per examen fins a un total de dos punts. L'intent o copia durant una prova escrita comporta un 0 com a qualificació.
EXERCICIS, LECTURES I TREBALL A L'AULA 20 %
Exercicis gramaticals treballats a classe. Exercicis del llibre <i>Via Latina</i> . Treballs de contingut cultural de l'assignatura. Presentacions orals. Presentació o activitats de les lectures proposades
PARTICIPACIÓ I ESFORÇ 10 %
L'assistència a classe, la bona educació i una actitud respectuosa. L'apropiada utilització del material escolar. La participació voluntària en les activitats proposades
Qualificació final → 1ª 30% 2 30% 3 40%
Es treurà la nota amb aquests percentatges.

LLATÍ 2
DIÛRN

PROVES ESCRITES (TRADUCCIÓ I LITERATURA) 70%
Es faran dos exàmens per avaluació atenent als diferents continguts explicats. Les faltes d'ortografia descomptaran 0'25 i les faltes d'accentuació 0'15. L'ús del corrector es penalitzarà amb 0'5 per examen fins a un total de dos punts. L'intent o copia durant una prova escrita comporta un 0 com a qualificació .
EXERCICIS I TREBALL A L'AULA I A CASA 20 %
Exercicis gramaticals treballats a classe. Exercicis de traducció treballats a classe. Textos treballats a classe. Dossier de treball autònom.
PARTICIPACIÓ I ESFORÇ 10 %
L'assistència a classe, la bona educació i una actitud respectuosa. L'apropiada utilització del material escolar. La participació voluntària en les activitats proposades
Qualificació final → 1ª 30% 2 30% 3 40%
Es treurà la nota amb aquests percentatges.